

309178

ప్రతిదినుము | వ క టిం వ (బడును

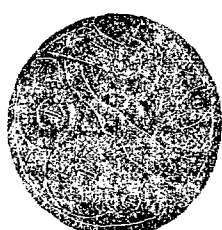
VOL. 3. } పన్నెండువంతు సెప్టెంబరు 18 వ తేది బుధవారము } No 14
 సంపుటము. 4 } కాళిదాసు శాకాంతం వత్తిక శాస్త్ర వదన శ్లోక ప్రయోగం 3. } సంపుట ౧౪౦

అవ్వతాంబనం నొళ్ళలకు దివ్యామృతము.
 పొంగులలో కూడి పడని బాతునువ్వలకు
 చక్కని చట్టితో సహా నీనా 1.3 వేల రి. 5.0
 109, ఫోర్టాడ్డు ఫోర్టు, బొంబాయి, కంబుకెట్టిపీ, మద్రాసు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాళాశాలయము, 7 కంబుకెట్టిపీ, మద్రాసు

శ్రీమ కాళ్యాణులను సకాలములో కనవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందఱును
 "ఎలెక్టా" వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.
 సరియైన కాలములో తమ సంకేతిక ఫలములకు పోగలరు.

"ఎలెక్టా" (1049)

ఎలెక్టా లివరు నడక
 చాల దివ్యముగనుండును.
 గడియారమంతయు శ్రేష్ఠమైన
 సరికరములలో చేయబడినది.

తెన్నులో 1914 సంవత్సరం
 శాతీయ ప్రస్తుతదర్శనమున గ్యాలెలు
 స్విస్సు ఎలెక్టావాచికి గొప్పబహుమతి
 (గ్యాలెకు ప్రీమియ) ఒసంగబడినది.
 గొప్ప బహుమతము.

గ్యాలెట్ కంపెనీ, స్విస్ మేడు.
 వమ్మక ప్రాంతగడియారములు, చౌకధరలు, కలుషితములను వాచీలుగలవు. ప్రతిచోటను దొరకును.
 ఏజెంట్లు: బి. ఇ. సంవత్తుకెట్టి ఆంధ్రు కో, ఎస్. ప్లెనెడు. మద్రాసు

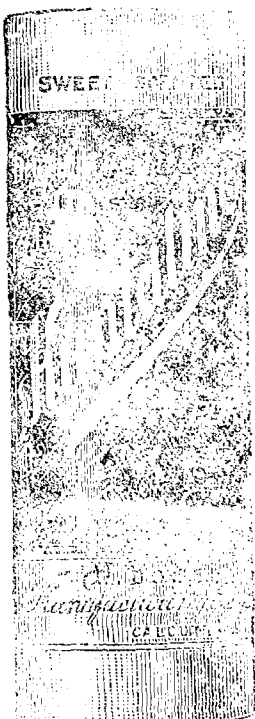
Big Type Edition.
Mysteries of Paris.
 By Eugenesue. (In 2 Volumes Re. 1.)
 G. W. M. Reynolds's Big Type Edn.

Rs. A.	Rs. A.
Mary Price 8 vol	5 0
Bronze Statue 4	2 0
Soldier's Wife 1	4 4
Pope Joan in 3	1 12
Fauver, A Romance, of 2 Vols.	...
Robert Macaire in 2 Vols.	...
Loaves of the Harem in 4 Vols.	...
Secret Memoirs of a Clergyman's Daughter. In 4 Vols.	...
Conobury House in 3 Vols.	...
Mysteries of the Court of London. In 17 Vols.	...
Mysteries of London. In 13 Vols.	...
Empress Eugenie's Boudoir in 3 Vols.	...
Pick Wick abroad 3 Vols.	...

Postage extra in all cases. (536-279)

APPLY TO:—
Superior Watch Co.
 Post Box No 167 (A) Madras.

కుంతలై వాసనలైలుము. (1299)

కుంతలై ను తలనూనెను గురించి ముద్ర
 నిధి పుస్తకములను దాక్షురు సర్వోచితముగా
 మున్నగు వారంతగ పొగడిన జాబులను మీరు
 చూచినచో వారెట్లు ప్రాసించుదురు మీరు
 ఆశ్చర్యమును తీర్చుకొందురు. వెంట్రుక
 స్నానములను బలపరచి తిరుగమొలక తలై
 చును. ఎప్పుడొక్కప్పుడు నిండు జాబుకొని
 సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలై ను
 మీరు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్ప
 కుండగ మీరు ఉండదగినా? మీ కుంత
 లై ను నూనెను రెండు మాసములనుండి
 వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో
 నొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు
 రాలిపోవుటచే వ్యవసాయమును వారు. ఒక
 నెల కుంతలై ను వాడిన వెంట్రుక జాబు
 వరల తూరిగ వెలిగినది. వంచి నువాసన
 గూడ కలది. వాసన రాసికొనినదిదవ కూడ
 పోజాలదు. మదరాసు రాజధాని స్వామి
 కాజుకోర్క ప్రధాన న్యాయాధికారి (చిఫ్
 జడ్జి) సి. కృష్ణక (అప్పారెడ్డు) వారు ఆటు
 లాగా రెట్లు ప్రాసించున్నారు:

"నేను మీ తలనూనెను పరిశీలన ప్రయత్నమును వాచీయుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల
 ప్రశంసనీయమని నొక్కి చెప్పగలను.
 మదరాసు ఎస్. వి. కార్పొరేషన్ డి. వి. హనుమంతరావుగారికి రెట్లు ప్రాసించి:
 ఇట్టి పరిశీలన ప్రయత్నములు భారతీయులచే తయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి
 ఉత్సాహము తెల్లపరుచుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
 సమ ఏజెన్సీ వరకులు మున్నగువాటిని కోరువారు, మదరాసు, తిరుకెట్టి పీఠిలో నున్న మా సోలు ఏజెంట్లు
 కే. ఎన్. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి ప్రాసించవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

ఆంగ్లేయ జ్యోతిష్యము.

నీ జ్యోతిష్యమును, మానమునగాని లేక నీ కరీరమందలి
 పుట్టు మచ్చలను గాని వాకు తెల్పినచో నీకు కలుగు లాభివృద్ధి
 మలు, వివాహము, సంతానము, ఆరోగ్యము, అదృష్టము మొద
 లైన విషయములను తెలుగులో వివరింపగా కర్మింపవచ్చును.
 నీ జ్యోతిష్యము తెలియనిచో నీ కరీరమందలి పుట్టు మచ్చలను
 తెలిపిన చాలవ. అవి ఏ ఏ ఫలములందు గలవో, జాగ్రత్తగా
 వ్రాయును. దీని వెల 1 రూపాయకంటె పాచ్చుగాదు. ఆ
 రూపాయను నీయొక్క దరఖాస్తుతో కూడ పంపవలెను.

ఇంగ్లీషు లిపిలో మోద్రజాలము.

ఈ ఆఫూర్వ గ్రంథములలో ఆర్యుని గారడి, యోగ
 షష్ఠి, నానూలము, ఇంగ్లీషు ఇంగ్లీషులము, మంత్ర
 శాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమెకావారి చీట్ల
 పేజీ అమూల్యము. విశేష విశేష విశేషముల గలవు. ఇంగ్లీషు
 కుంభాకారములను, ముఖచిత్రములను, పుట్టించుట,
 చీట్లములను సమాధిముగలు, భూమిపై నున్న ఎత్తున గాలిలో
 మునువ్యసన సాధారణముగా నిలుపుట కేంద్రము విశిష్టములు
 ఆశీర్వాదము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన ఆత్మార్థముగా
 మొదల కేంద్రములని గ్యాలెంటి యిచ్చుచున్నాను. దీనివెల
 4 రూపాయలు మాత్రమే. వలయునే, 1 రూపాయను
 అధ్యాత్మికములకు పంపించినచో మిగిలిన రి లభ ఆ పర
 మరహస్యమైన గ్రంథమును వి.వి. గా పంపబడును. (894-984)
 ఏ. ఆర్. జగ్గప్పగారి గారినుండి, కంబుకెట్టి. (తిరుమల శిల్ప)

మాంటెగ్యు సంస్కరణములు.

మాంటెగ్యుగారు ప్రకటించిన సంస్కరణ
 మూల గ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు ముద్రిత మగు
 చున్నది. గ్రంథము ఒక కుటుంబంలోపున వెలువడ
 గలదు. భారత రాజ్యాంగ జ్ఞానమున కీ గ్రంథము
 కల్పితరువువలె నున్నది. ప్రతి యాంధ్రుడును
 చదువలెగిన గ్రంథము. డిమియట్టో ప్రాసెజునందు
 300 ఫలలకు మించి యుండును. దీనివెల ఒక
 రూపాయ నాలుగణాలు మాత్రమే. వలయువారు
 వెంటనే దరఖాస్తులు విజ్ఞప్తు చేయించుకొనవలెను.
 ఆంధ్రప్రదేశ్ కాళాశాలయము
 7, కంబుకెట్టిపీ, మద్రాసు

విద్యార్థి మహాజరు.

ఈ సంవత్సరము మార్చి నెలలో విశాఖపట్టణములో జరిగిన ఇంటరుమీడియేటు పరీక్షలో బరితీంపబడిన గొందరి విద్యార్థుల పరీక్ష ఫలితములు వెలువడవడం ఆ విద్యార్థులు 1920 సంవత్సరములోపున పరీక్షకు బోగూడదని సిండికేటు వారు జాబ్బాపించిరి. ఈక్రింద వివరింపబడిన విద్యార్థులు తమ చేష్టాల్తో ఈక్రింద మహాజరును చెప్పి పురి విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారికి పంపిరి.

ఈ సంవత్సరము మార్చి నెలలో విశాఖపట్టణము వీ. ఎస్. కళాశాలలో జరిగిన ఇంటరుమీడియేటు పరీక్షలో మేము పరీక్షింపబడితిమి. పరీక్షకుల రిపోర్టునుండి సిండికేటు వారు మాపరీక్ష ఫలితములను ప్రకటించలేదు.

మీ పరీక్ష ఫలితములు తెలియజేయవలయు మీకే మైన చెప్పకొనటం కష్టమైతే ద్రాసికోవలసిన దనియు మాలోమొక్కరిని కొక బాలురు పంపిరి.

పరీక్షామహాజరులందు మేము దున్నెనిమిది గావించినట్లు మా కంపలడిన బాలురులో నూనింపబడినది. కాని మేము గావించిన దున్నెనిమిది స్వప్నముగ విశదీకరింపబడలేదు. మావైద్యోపింపబడిన నేరమును దృఢపరచు సాక్ష్యమున్నట్లు ఏమియు మాకంపలబడెను. వివరింపబడి యుండలేదు. గణితకాస్త్రపరీక్షయందును, ఫిజిక్స్ పరీక్షయందును మేము దున్నెనిమిది గావించునట్లు తలంపబడినట్లు మాప్రతి మహాకంపలడిన అర్థదలలో వివరింపబడినది.

మా ఆమాయకత్వమున తెలియజేయవలయు మావై వాలో పింపబడిన నిందను ఆక్షేపణజేయుచు మేము తిరుగ సిండికేటు వారికి బాలులను పంపియుంటిమి.

మా బాలులు అందుకొనిన పిమ్మట ఆన్వాయముగ మావై వాలోపింపబడిన నేరముల గూర్చి భోగట్టలు సిండికేటు వారు విచారింపక లసియుండును. అట్టిపని జరగజూపుటయే గాక ఆఖరు తీర్మానమునకు పూర్వము పరీక్షాసూపరింపెండెంటుగారి యభిప్రాయమైనను తోరి యుండలేదు. మాపరీక్షాఫలితములను గద్దపజుచి కానికీదోడుగ 1920 సంవత్సరములోపున పరీక్షకు బోగూడదని జాబ్బాపించుట మిక్కిలి అన్యాయముగనన్నది. మా ఆమాయకత్వమున వెల్లడి చేయుటకు మాకవగాళములు కలుగజేయుటందగ నే విశ్వవిద్యాలయమువారు మాకు ప్రతికూలముగ తీర్మానించిరి.

తిరుగ మా ఆమాయకత్వమున నిర్దోషమున తెలియజుచి మాసంగతి యాలోచింప ప్రార్థించుచున్నాము. ఆలోచించుటలో సిండికేటుగారు గవనింపజేసినది.

వైస్రాయులు విద్యార్థులకోరికకు నిరూపింపబడిన గదిలో మేము పరీక్షింపబడుటకు గూర్చుంటిమి. గదియందు 40 మంది విద్యార్థులుండిరి. 2వ అసిస్టంటు సూపరింపెండెంటుండిరి. మిగిలిన విద్యార్థులకోరికకు ఏర్పరపబడిన హాలోలో సరిగ్గా మాహాలు ఉండెను. మాహాలులో జరిగినదంతయు ప్రధాన సూపరింపెండెంటుగారు బాగా చూడగలుగుదురు.

ఇట్టి సంగతిలో మే మేదన్నరీతి ను జరిగించినను ప్రధాన సూపరింపెండెంటుగారు కాని వారి అసిస్టంటులు కాని తప్పుక మాచియుండురు. మమ్ము కనిపెట్టుచు నుండిన అసిస్టంటులు గాని ప్రధాన సూపరింపెండెంటులు గాని మమ్ముగూర్చి ఏమియు ప్రశ్నించుకొనకుండకయే ఊరకం డిరి. వారు మానడక గూర్చి యేమి విశోధభావము వహించి యుండలేదు. ఒక విద్యార్థి యైనను దుష్ప్రవర్తనమునకు యత్నించుచుండినట్లు వారిలో నొకరైనను అనుమాన మొంది మమ్ము బాగ్ తడవలేదు.

విశ్వవిద్యాలయము వారిచే నియమింపబడి బాధ్యత వహించి మా వెంటనే యుండినవారు మావై ననుమానపడనప్పుడు మమ్ము నిట్లు కేటించుటలో విశ్వవిద్యాలయమువారు గట్టి అన్యాయము గావించి యున్నారు.

వైస్రాయులబట్టి స్థిరమునాలోచించి మాసంగతిగూర్చి తిరిగిచర్చించి మా పరీక్షా ఫలితములను వెల్లబుచ్చి ప్రార్థించుచున్నాము.

విద్యార్థుల పేర్లు:— కె. వారాయణమూర్తి, ఎం. సంజీవరావు, కె. వి. జె. విశ్వనాథరావు, టి. వి. రమణ, ఎస్. నరసింహారావు, ఎస్. వారాయణమూర్తి, సి. హెచ్. వి. వి. జి. చలపతిరావు, ఎం. సత్యనారాయణమూర్తి, ఎం. జోగారావు, డి. వి. కృష్ణమూర్తి, ఏ. సూర్యనారాయణ రావు, పి. రామారావు, ఆర్. వారాయణరావు.

వై మహాజరు ననుసరించియే విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల సంరక్షకులుకూడ నొక మహాజరును విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారికి పంపుకొనిరి.

కృతివిమర్శనము.

కోకిలావసంతము.

ఇయ్యది ఆంధ్రపాఠశాల గ్రంథమాలలోని ప్రథమప్రము రము. కాలివాసావసంతపు కృతియితోపాటు ముఖ్యము తర్వాత ధారావసంతపు రాజవంశవర్త కథనమిట్లన్నది. ఇందలి కథాపాఠము:— ధారావసంతపు రాజును నిమలాదిత్యుడు తన శత్రువుపట్నినిచెలవెట్టి నుచును కలిగివేయనిగా యరణ్యము నకు వెడలవడచెను. అందరికి కొనురుడుదప్పించెను. అతడు వసంతక నామధేయమునబెరుగుచుండెను. సర్వకళావేళలును ఒకనాడు పట్టణరాజ్యపు రాజుకుమార్తె కోకిలయును నావెను బోయలపహరింప వారిని బరిమార్చి ఆమెతో ఆకోకిలపట్టణము నే జేరెను. ఈలోపున పుక్కియెగులగు వసంతకుని జననిజనకులు దుఃఖముచే మహాయుధములను కనురుడున్న రాజ్యమును జేరిరి. పుక్కిని కనుగొని ఆనందము జెందిరి. ఈ సమయమున విమలాదిత్యుడు పట్టణాధీశునకు శత్రువుగవలెనై తన ప్రాణ రాజ్యముల కేటంపునని యుత్తరమునంపెను. అపుడు వారందరును బహులుడేరి శత్రువులం బరిమార్చి రాజ్యమును నైకొని నుఖముగ నుండిరి.

ఈ గ్రంథము నా వెలు (నవల) సాం ప్రదాయము నకు సరించి కూర్చు బడినది. ఈ “కథ ప్రబంధము లలో జేరక, ఆధునికులు చెప్పే డిగ్గర గా జేప్పిన కథ, వావెల్-ఆను సర్థమునగాక ప్రబంధలక్షణమిట్లెవై ఆధునాతనాంధ్రాభ్యాసమున గూర్చిన ననుసరించి కూర్చిన ప్రబంధముని సంపాదకులగు బుర్రా శేషగిరిరావుగారు వ్రాసియున్నారు. కాని ఈ గ్రంథమును మేము పలుమారు చదివెడికొలది యధాపతి తలచెడికొలది నియ్యది ప్రబంధములలోను జేరినదియు నావెలులోను జేరినదియు వ్రాయవలసినవిషయంబులకు చింతింపబడునది. ఇందులో ఔచిత్యప్రధానమేలేదు. జగజేవునితల్లి వెలువకథవించుట దుస్సహననికొనుననితో మొర చెల్లకొన్నపుడు జగజేవుడొసంగిన ప్రత్యుత్తరము పుత్రధర్మము ననుసరించియుండలేదు. కార్యాతిరేకమునకు విరుద్ధముగనన్నది. ఇట్లుండుట సమంజసముగాదని చూపుటప్రాయము పద్మములనడకమాత్రము రమ్యముగనన్నది. పద్మనాబ గూడ మాన్దమున గల్గియున్నది. ఇందులకు తార్కాణముగ 1-వ పుటలో 2-వ పద్యమును 20-వ పుటలో 1-వ పద్యమును జూడవలెను.

అమృతమునకు

1. 12 x 30 అంగుళములు పరిమాణముగల మార్బులపై ముద్రపెట్టిన ఇంజను వానకండెసింగు హైడ్రెవర్ట్ ఇంజను.
2. 28 ఎస్. హెచ్. పి. గలిన మార్బులపై బ్రిటానియ హైపు బాయిలరు 100 పౌండు ప్రెషరుగలది.
3. ప్లాంపు డబ్లింగ్ కోలరు జిన్న 16.
4. ప్లాంపు డబ్లింగ్ డిజిటల్.
5. కోటరి ఆయిల్ మిల్లు 6
6. సాప్లింగు పుల్లీలు.
7. ఒక ఆమెరికన్ యంత్రపు మర. అన్నియు మంచి స్థితిలోనే యున్నవి.

రామాజి కాలింజి అందు కంపెనీ, నాపుకారు పేట, మదరాసు.

నోటీసు.

డియ్యారు య స్టేటు జమీందారు గారికి, ఏలూరు, బెజనాడ, గుంటూరు, నూజివీడు, ఆగిరి వల్లి గ్రామములలో యుండుకున్న బంకాలూ షోబలు ఖాళిస్థలములు 1918-వ సంవత్సరము నవంబరు నెలాఖరులోగా విక్రయించదలచి యున్నాడు. గాన కావలసినవారలు వేలమువేయు రోజుకు రా కోరడమైనది.

ఏలం యే జేరిన వేయునది తప్పిలు వెనుక నుంచి తెలియజరచడ మవును. నదరు అస్తుల విషయములు తప్పిలు కావలసి యున్న యెడల జమీందారుగారికి మాజూరు ఆఫీసుకువచ్చి గాని, వ్రాతములముగా వారికి వ్రాసిగాని తెలుసుకొనవచ్చును.

V. E. H. Office M. APPA ROW,
NUZVID. For Zamindar.

నవలలు ! నవలలు !! నవలలు !!!	
గాజీసయ్యుక్త. హిందువుల ప్రతాపాగ్ని కిదర్పనము 0-12-0	
విమలాజేవి. రాజపుత్ర శ్రీల యద్భుతసాహసములు	
ప్రకటింపబడినవి.	1-2-0
విజయగిరిసామ్రాజ్యము. 500 రూపాయలు	
బహుమతిగన్న నిరుపమాన నవలాంక్షము.	1-4-0
రాయచూరు యుద్ధము. తిమ్మరసు యుక్తి	
చమత్కారము చదివితీరకలేదు.	1-4-0
సాతాశక్తి వి. రమ్యమైన నవల. శ్రైలి మనోహరము.	1-4-0
చిరునామా:— విజ్ఞానచంద్రికా బుక్ డిపో,	
(946) మాంటుకోడ్, మదరాస్.	

స్టోరల్ ఆయిల్

పుష్కములతో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తలనూనె నుమారు 28 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక నువాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేమ మార్కు పుష్కలో ఖరీదు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.

కెన్సార్లయిను హేరాయిలు

తలలో పెండ్లుకలులేని జాగాలందు శోభ చరుచుచుండియెడల ధారాళముగా నల్లని పెండ్లు కలు మొలచును. ఖరీదు పీసా 1-కి 1 రూపాయ.

కార్బో ష్యాల్లిక్ టూత్ పౌడరు

(908) టిన్ను 1-కి 8 అణాలు.

ఇదియుగాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందులున్ను, మంచి వాసనలుగల అక్షయ వర్షరాలు ఉన్నవి. కేట్లాగునకు వ్రాసి తెప్పించుకో వచ్చును.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,
91, Upper Circular Road, CALCUTTA.
Tele Address:— Rasayan.
Local Agents
P. Rangiah Chetty & Sons. Madras.
Indian Industrial Co.,
M. R. Chandra & Co.,
Madras Swadeshi Stores

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 128

(రిజిస్టరు) **ఆటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు)

ఇట్టికాలపురుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞముగు నువాసనగలది. ఆల్ఫావోలుగాని, సారాయుగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్కసారము.

నీ కువాలవై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినవో, మనోజ్ఞముగు నువాసన నిన్నులవరించును.

ఈక్రింది పరిమాణముల పీసాలలో నుండును.

చిన్నపైజా (అర డ్రాం)	పీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యరకము పైజా 1-1/2 డ్రాం	" " 0.12-0
చోరకపైజా 2 "	" " 1.4-0
పెద్దపైజా 4 " లేక 1/2 డ్రాం	" " 2.0-0

వి. వి. ఖర్చులు రు 0.4-0 ప్రత్యేకము

పట్టెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిమపులలోను దొరకును. దీనికి ఆనేకముగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగొనుచున్న పీసాపైజాను, కార్డుపైజాను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారి వ్రాసినవో అలాగెన్నట్లుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదును.

సోలయేజంతు: అంగ్లాయండియన్ (డెక్ అండు కెమికల్ కంపెనీ సెం. 155, బామ్బాయ్ నగర్, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజంతు:— మహాత్ పురుషోత్తమ్మూర్తి, వైశాఖవారోడ్డు, మద్రాసు.

నిర్బంధావాసవిచారణసంఘ నివేదికము.

కౌలటుసంఘ నివేదికము నామోదించుట. (గతసంచికానుబంధము)

VII. ఈ కేసులను మూడు భాగములుగా విభజించిన యెడల వీనిని పరిశీలించునపుడు మాచేసవ్యమగు బడిన నూత్రములను, ఎవి డెన్ను నిబంధనములను తెలియగలవు.

- (1) పోలీసువారికిద్దఱిమనెరము నంగీకరించినవారు. (2) అట్టి ఒప్పుదలచేయక యుండియు, వీరు విప్లవోద్యమమున సంబంధము గలిగియున్నారని ఒప్పుదలచేసినవారిచే తెలుపబడినవారు.

(3) ఈరెండు తెగలలో తేరినవారు. అనగా, ఒప్పుదల (Confessions) గాక యితరవిధముల నెరవ్వులని నిరూపింప బడినవారు.

VIII. మేము పరిశీలించిన 806 కేసులలో, 168 కేసులు మొదటి తరగతివారికి సంబంధించినవి. ఇందులో 18 గురు మాత్రమే తాము గావించిన ఒప్పుదలను నూతుపపబడిన శిఖిరవాజ్యాలమున నుపసంహరించుకొనిరి. మొత్తమునూ 10 కేసులలోనే తాము క్షారమును బాముల పోత్సయ బడితిమని తెలిపియుండిరి. వీరిలో 7 గురు ప్రెసిడెన్సీ జైలులనుండియు, మిగిలినవారు అతిపూర్వ జైలులనుండియు వచ్చినవారు. ఈ 10 మందిలో 7 గురు మాచికోడవల బూర్మము కలిపబాధల ననుభవించుచుంటిమని తెలుపలేదు. వారుదెలిపిన బాధలు జరిగిన 19 మాసములకు నీరువురుచు, 4 మాసములవరకు నొకడను యీబాధలగుర్చి తెలియజేయనేలేదు. మాకు చేరనిశిఖిరవాజ్యాలములలో 18 గురు మాత్రమే తమ నేరమును కొంతవరకొక సంపూర్ణమునో అంగీకరించిరి. కొందరు తమవై నాకోపింపబడిన నేరమును కెట్టకత్తుతరము నొసంగజాలమనిరి.

పట్టుబడక పూర్వము విప్లవోద్యమమున మిగుల తీవ్రముగ కృషిపెరిపి, పిమ్మట తమ యుద్ధయమునుగుర్చి పూర్తిగా ననేక విషయముల దెలిపి, తన్మూలమున నీకుట్రలను గనుగొనుటకు పోలీసువారికి సహాయపడి తమ నేరముల నంగీకరించినవారిలో నెల్లరును తాము బాధింపబడు చుంటిమని తెలుపక తాముచేసిన ఒప్పుదల నేమాత్రమును అనుగుబాటుకన్నారు.

వీరు తాము గావించిన ఆకార్యమునకు పశ్చాత్తాపము నొంది, విప్లవోద్యమమును ఆంక్షమునొందించుటకు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడిన యెడల తాము సాఖ్యము ననుభవించు వచ్చునను సజభిప్రాయముతో వర్తించుచున్నటుల యీ కేసులను పరిశీలించుటవలన మేము తెలిసికొంటిమి.

IX. పోలీసువారికిద్దఱి నేరము నొప్పుకొని విషయ మెంతవరకు ఎవి డెన్నుగ పరిశీలించునపుడు, సాధారణ నేరమునకును, విప్లవనేరమునకును చాల భేదమున్నదని మనము గ్రహింపవలయును. చరిత్రయు, యీ రెండవ విషయమున, ప్రజాక్షేమమునకై ప్రభుత్వము వారవలంబించిన మార్గమున గూడ యెఱుంగవలెను.

ఈ విభేదమునుగుర్చి నివేదికాంతమున దెలిసెదము. ఇచ్చట, పోలీసువారికిద్దఱి చేయబడిన (నేరపు) ఒప్పుదలలను గుర్చి మాత్రమే దెలిసెదము.

X. సాధారణముగ నేరమనగా, వ్యక్తి స్వీయలాభమునకై చేసిన నేరమే గాని, ప్రభుత్వమును తొలగించుటకై గావించిన నేరముకాదు. స్వీయలాభమునకై చేయబడిన నేరమునకు పట్టుబడిన యాతడు న్యాయస్థానమున విచారింపబడి శిక్షితుడైనను, విడుదలచేయబడినను, ఆతని నేర మంతటితో నంతము నొందును. కావున విచారణకు పూర్వము మేజిస్ట్రేటు వద్దగాని, పోలీసువారికిద్దఱిగాని చేయబడిన ఒప్పుదల, కేసుకోర్టునకు పోవునరకు మాత్రమే నిలువగలిగి యుండును. కోర్టులో విచారణ సమయమున యీ ఒప్పుదలయొక్క నిజానిజములు పరిశోధింపబడును. విచారణ అంతము నొందిన పిమ్మట యీ ఒప్పుదల కూడ అంతము నొందును. ఈస్థితిగతులలో పోలీసు ఉద్యోగి మెప్పువడయుట కట్టి ఒప్పుదలను బలవంతమునకై కొనుచుండవచ్చును. కావున, నేరస్థుడు తాను నేరము నొప్పుకొనుట వలన నేరమునకు సంబంధించిన విషయము తెలియని లభించిన దక్క, పోలీసు ఉద్యోగికిద్దఱి గావించబడిన అంగీకారము ఎవి డెన్నుగ పనికిరాదని కానింపబడినది.

XI. దేశమున ప్రతిష్ఠాపితమైన ప్రభుత్వమున లొంగించు నుద్దేశముతో ప్రారంభమై చాలప్రదేశమున వ్యాప్తమై, అనేకవ్యక్తులగలిగి, తన ఆకార్యచరణమునకుకుట్రలను,

దోపిడిని, హత్యలను గావించు విప్లవ ప్రతిష్ఠాపనచేయు నేరము వై పూర్వాలలోని నేరమునకు భిన్నముగ నున్నది. ప్రత్యేక వ్యక్తులచేయు నేరమునకు నిది నేరస్థులు శిక్షితులగుటతో నంతము నొందజాలదు. విప్లవోద్యమ నేరము సాంఘికమై, కార్యచరణమున నెడతెగయొందును. ఇందున్న ప్రత్యేక వ్యక్తులు ఆన్యోన్యసంబంధము గలిగి స్వీయ సాంఘిక భావస్థితికి పరస్పరముగ హేతుభూతు లగుచుండురు.

విప్లవోద్యమ ప్రతిష్ఠాపనాసభ్యుడు పట్టుబడి, ప్రభుత్వమువారిచే శిక్షింపబడినను, ఆతర మంతము నొందజాలదు. అది జరుగుచు నే యుండును. పట్టుబడిన మనుష్యుడు తననేరము నొప్పుకొనినయెడల నది యీ నేరా న్యేయమునకై కృషిపెరిపి పోలీసువారికి తోడ్పడగలడు. అట్టి యొప్పుదల న్యాయాసరణముగ పరిశీలించబడినపిమ్మట అట్టి నేరమును అంత మొందవచ్చును. కాన దీని నిజమును సంతకము కనుగొనుచుండుట అవసరమగుచున్నది. కావున, అట్టియొప్పుదలలు సత్యమైనను, అసత్యమైనను, సాధారణ నేరములలోకంటె, విప్లవకారక నేరములలో నెట్లుడుగ తిసికొనుట పోలీసువారికి ఆగత్యమైనది.

XII. కావున, విప్లవనేరస్థులని పోలీసువారిచే పట్టుబడినవారు పోలీసువారికిద్దఱి చేసినయొప్పుదలలు ఎవి డెన్నులో నెంతవరక అంగీకృతములను విషయము నిక్షింది పరిశోధనవలన నిష్కరింపవలెగాని అట్టియొప్పుదలలను క్రొవకుటకు బాధించుట మొదలగు మార్గము లవలంబింపబడినవా అని యెఱుంగవలెను. తనకు విప్లవోద్యమాసభ్యుడగు నేరములతో సంబంధమున్నదని అంగీకరించిన యాతడు అంతటితో మిన్నకుండెనా, లేక క్రొవతిష్ఠాపనాచారిత్వమున, విధానమున, మార్గములనుగుర్చి కూడ నేమైన తెలిపియుండెనా అని మనము యోచింపవలెను. ఈతదొసంగినవిషయము ఈ విప్లవోద్యమము నన్వేషించుటకు పోలీసువారికి తోడ్పడినవా? ఈ ఉద్యమమునకు సంబంధించిన మనుష్యులను, ఆయాభములను మందుగుండుసామానులను మున్నగువానిని పట్టుకొనుట కీతడు తోడ్పడెనా? నేరస్థుడంగీకరించిన విషయము లితరవిధములములమున తెలిపినవిషయములచే సమర్థింపబడినవా? ఈతడు హత్యలగుర్చిగాని, బందిపోట్లుగుర్చిగాని తెలిపిన విషయము లాయా విషయములు సంభవించుటవలన దృఢపరపబడినవా? విప్లవకారుల రహస్య ప్రదేశములని యీతడు దెలిపిన స్థలమును పరిశోధింపగా నచ్చట ముండుగుండు సామానులు, రాజద్రోహ గ్రంథములు మున్నగునవి కనబడినవా లేదా? నేరస్థులు పట్టుబడక పూర్వము ఈతడు దెలిపిన స్థితిగతులలోనే పిమ్మట వారు పట్టుబడినా? నేరే! ఇట్టి ఒప్పుదలలను క్రమక్రమముగ నిష్కృత ప్రతిష్ఠాపనముల నన్వేషించి, వానిని నశింపజేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి వీలుకలుగుచున్నదా? ఈవిధముగ మనము పరిశీలించగలగినయెడల ఈ ఒప్పుదల సత్యము వెల్లడియగుటయు, ఒప్పుదలచేసిన వారికేము స్థిరపగుటయు తటస్థింపగలను.

XIII. ప్రతివిషయమునుగుర్చియు నిపుముగ పరిశోధనయు జరుపుటకు పూర్వము, ఇందు గావించబడిన ప్రధానముగ ఒప్పుదలలపై నియమముల నెంతవరకను సరించునో అది మిగుల జాగ్రత్తగా పరిశీలించితిమి. ఒప్పుదలలు జరిగి కొన్ని మాసములును, కొన్ని వర్షములును గలించినవి. ఈవిధ్యపోలీసువారు వీనిసహాయము క్రమక్రమముగ విప్లవనేరమును కనుగొనగలగుచుండిరి. కావున ఈ పోలీసువారిచే కైకొనబడిన యొప్పు

దలలు సత్యములని మాకు సంశ్య ప్రికలిగినది. ఈ విషయమున పోలీసువారు అత్యధిక జాగ్రత్త తో వర్తించినని కొన్ని కేసులకలన మాకు తెలియుచున్నది. ఒక ఉదాహరణము. ఒకదొక బందిపోటులో తనకు సంబంధము గలిగియుండెనని తెలిపినన్యాయస్థాన వాక్యవ్యభాకమున బట్టి యిట్టి నేరము నాతడు గావించెనని పోలీసువారు విశ్వసించరైరి. ఆతడు పోలీసువారిని తప్పుద్రోవను నడిపించుచుండ తలంచెనని వీరభిప్రాయపడిరి. కాని, అటుపిమ్మట సంభవమైన విషయముల బట్టి యీతడందు సంబంధము గలిగియుండెనని స్పష్టమైనది. ఇక నొక కేసులో నొకడు విప్లవప్రతిష్ఠాపనాసభ్యుడనని అంగీకరించి, తాను తెలిపిన విషయములవలన నేరస్థులను, నివాల్తులను పట్టుకొనుటకు పోలీసువారికి సహాయపడెను. అటు పిమ్మట జరిగిన పరిశోధనములో నతడు తనవిషయములగు హత్య, బందిపోటు మున్నగు అనేక నేరములను గప్పిపుచ్చునని తెలియచెచ్చినది. ఈవిధ్యనములగాంచి, తానుగావించిన గొప్ప నేరములను దాచియుంచుతి నని ఆత దొప్పుకొనెను. కావున నాతడు రాజకీయనిర్బంధితుడుగ నున్నాడు.

XIV. విప్లవ ప్రతిష్ఠాపనాసభ్యులధానమును గనుగొనుట కుపకరించుచు వాస్తవములైన యిట్టి యొప్పుదలలను కైకొనుటయందు అధిక జాగ్రత్తకలత ఆవలంబింపబడిన దని మేముక దెలుపవలసగును లేదు. (నవేషము)

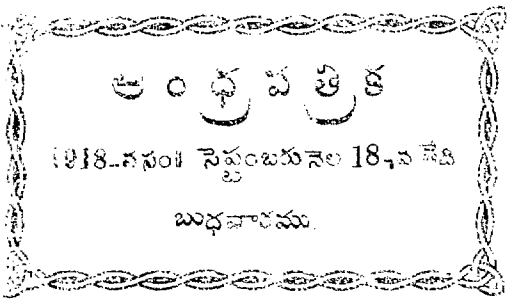
సామాన్య శాసనసభ: ఈనెల 18-వ తేదీని జరుగు సభలో గౌ. జె. పి. థాంతుకుగారు ప్రమాణ మొనరించెదరు. ఆయాభశాసనమును గూర్చి ఎంతవరకు సవరింప వీలుగలదో నిర్ణయించుట కధికారులు సభి కారులను గల యొక సంఘము నేర్పఱుపదగునను సవరణకు గౌ. ప్రభుగా రుపపాదించెదరు. ఈదేశములో ఇంపీషియల్ సర్వీసులోనికి తీసుకొన బడిన యుద్ధ్యోగులకును ప్రైవేటు దేశమునుండి పంపబడిన వారికిని సమాన మగు శిక్షమును స్థితియు నుండవలెను. రెండవశ్రేణు కలత్తరులు మున్నగు వి. సి. ఎన్. ఉద్యోగుల విషయమునగూడ ప్రత్యేకతకూడదు. (2) ఇండియా రాష్ట్రీయవిషయములను రాష్ట్రీయములలో ప్రజాపాలిత ప్రత్యేకకాఖలను విడదీయుసంఘమున ఒక భారతీయ ఆనధికార సభ్యుడుగూడ నుండవలెను. (3) రాష్ట్రీయనియోజన స్వాతంత్ర్యానివిషయములను నిర్ధారణచేయు సంఘమునందలి ఆనధికార భారతీయసభ్యు లిద్దరును రాష్ట్రీయశాసనసభ భారతీయ సభ్యులవలన నూచింపబడినవారుగా నుండవలెను. ప్రతిరాష్ట్రీయమునండియు సభ్యుడుగావచ్చు ఆనధికార భారతీయముగూడ ఆరాష్ట్రీయమందలి శాసనసభ భారతీయసభ్యులవలననే నూచితుడుగా నుండవలెను. ఇండియాలో నియమించబడు అధికార సభ్యులకు ఓటు ఉండగూడదను తీర్మానమును గౌ. పటేలు గారు పపాదించుటకు దొరతనమునా రంగీకరించిరి.

గనేయపు “మనోరంజన్” రామరాజులు రస, విష, గంధకాదులు యందు చేర్చియుండలేదు. ఇది చాలాకాలమునుండి యుండు నెకరోగములను కూడా రూపుమాపును. మంచి తినుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్త్యంలేదు. సినింజి (పిచిర) యున్నగు కఠినవికల్పల పని లేదు. ఇంక నెప్పుటికిని తిరుగ నెకరోగము తలచూపదు. ఈ సరమావధమున వేించి ఎఱుపు, తెఱుపు, పసుపు మొదలగు ఐంటు (నెక) రోగములను, మూత్రపుంపుటను, స్త్రీల పసుమ వ్యాధులను తక్షణమే మాన్వను. 1 డబ్బి చాలును. డబ్బి వెల రు 1-12-0 లు మాత్రమే. వి. పి. చార్జి వేరు. మనోరంజన్ డిపో, ఒంగోలు, (దక్షిణ ఇండియా.)

ప్లేగు భయము లేదు. వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి ప్లేగు ప్లేగు (1045) ని వార కౌషధములు మా మందులు గడచిన యిరువది వర్షములకు ఇండియా, బర్మా, సిలోన్ దేశములనుండియు, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక ప్లేగు రోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించి ప్లేగు సోకదు. ప్రామాదిపానకము 6 బొమ్మల బుడ్డి ౧-కి రు ౧-౦-౦ | శతభాతస్ఫురం 1 బొమ్మ బుడ్డి ౧-కి రు ౦-౧౨-౦ డిపో 8 ,, ,, ౦-౧౦-౦ | డిపో 1 ,, ,, ౦-౦-౦ ప్యాకింగు పోస్టజీవణం. కోరువారికి మావద్ద క్యాటలాగుచిరముగ పంపబడును. తంజి నిలవనను:- “కుండిట్” మదరాస్. ఆయుర్వేదాశ్రమం, గజ్జి, ఆచారప్పన్విధి, జి.టి. మదరాస్.

ప్రకటన

బందరులో యిదివరకు ఏజంటుగా నున్న గంధం వీరయ్యనాయుడుగారు యిప్పుడు ఏజంటుగా లేరు. వారివాసే చెరుకువాడ నరసింహము గారు ఏజంటుగా నుండుటబడిరి. గాని, యిక్కుముందు చందాదారు లందరును తమ బాకీచందాలను అడ్వాన్సుచందాలను నరసింహముగారికే చెల్లించవలయును. కోరుచున్నాము. వీరయ్యనాయుడుగారికి చెల్లించినచో మేము బాధ్యులము కాజాలము. —వ్యవస్థాపకుడు.

స్వదేశ సంస్థానములు : రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

మాంటాగూ ఛెలముప్పగింపు వివేదికయందు, స్వదేశ సంస్థానముల గూర్చి ప్రాయశఃపరిచిత అభ్యాసము, భౌతికప్రమాణుల దృష్టిని నెలయునంతగ నాకర్షించినట్లు గన్పట్టును. రాజ్యాంగ విధానమునందు స్వదేశ సంస్థానముల స్థానము నిర్ణయించుటకే తప్పదు. సంయుక్త రాష్ట్రీయ సముదాయమునందు, స్వదేశ సంస్థానములెన్నటి కయినను భాగములు కాక మానవు. లేనియెడల, సాంఘాతిక విధానము (Federal system) సంధియొగ్గము కాజాలదు. మాంటాగూ ఛెలముప్పగింపు హిందూ దేశ పరిపాలనా విధానాదర్శ మెదియో నిర్వచించుచుండ లేదు. హిందూ దేశము సంయుక్త రాజ్యాంగమును బోలి యుండు నని, హిందూదేశపు భావిస్థితిని గూర్చి ఏ రొకచోట ప్రాసేయించిరి. కాని మరియొకచోట “రాష్ట్రీయ కేంద్ర ప్రభుత్వములతో స్వదేశ సంస్థానముల సంబంధ మెట్లున్నను. సాంఘాతిక విధానమున కెక్కడను తావు గాన్నింపదు. అన్ని రాష్ట్రములకును సమాఖ్య యొక్కదను లేదు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వముతయు నొక్కటిగ నేయున్నది. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు ఏజెంటులుగా నున్నవి. కాని విటికి విస్తారముగ అధికారము ప్రసాదించబడినది. మాయెదుట నున్న కార్యము వివిధ రాష్ట్రములకును కేంద్ర ప్రభుత్వమునకును సంయుక్త గురుత్వము కాదు..... కావున సాంఘాతిక సూత్రములను గాని, నిదర్శనములను గాని మేము తలపెట్టిన కార్యమున కిప్పుడనువర్తించజేయక, జాగరూకతతో మెల్లవలయును.” పై వాక్యముల ననుసరించి, వివేదిక గ్రంథకర్తలకు సాంఘాతికాదర్శముపై సభిమానము తగినదని వ్యక్తమగుచున్నది. వా రీయాద్యమును గలిగియుండవలసిచే, స్వదేశ సంస్థాన పరిపాలనా పరిష్కారమునకు తగిన మార్గమును సూచించు తేజపోయిరి. స్వదేశ సంస్థానములకును హిందూదేశ ప్రభుత్వమునకును సంబంధ మెక్కుడుగ గల్గించుటకు వారు సూచించిన సంస్థానాధీశుల సభ, ఈ సమస్య నిర్వహణమునకు విశేషముగ తోడ్పడవలెను.

స్వదేశ సంస్థాన పరిపాలనమును రెండు భాగములుగ విభజించవచ్చును. ఆంతరంగికపరి

పాలనమంతయు సంస్థానాధీశుని హస్తములందుండును. సంస్థానమును శత్రుబారినుండి రక్షించుటకును, సంస్థానాధీశుడు ప్రజలను వీడింతుక నువరి పాలనమును కొనసాగించుటకు జూచుటకును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదు. బ్రిటీషు రాజనీతి కాలానుగుణ్యముగ మారుచుండెను. ప్రథమమున సంస్థానవిషయములలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు జోక్యము గలుగజేసికొన లేదు. పిమ్మట కొంత కాలమునకు సంస్థానములు బ్రిటీషువారి యిష్టము చొప్పున అన్ని విషయములందును వర్తించవలసి వచ్చెను. నేడట్టి స్థితి మాటి, సంస్థానములకును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును సంయోగ సహకార సంబంధ మేర్పడినది. సంస్థానముల కొంత రంగిక పరిపాలనముపై సభికార మతిశయించెను. ప్రస్తుత స్థితియందు దింకను మార్పులవ సరమని కరతలామలక మగుచున్నది. నువరి పాలనమునకు, స్వపరిపాలనమే ముఖ్యమార్గమని వివేదిక గ్రంథకర్తలంగీకరించియున్నారు. 20 అగస్టు ప్రకటనమునందీ సత్యమిమిడియున్నది. స్వదేశ సంస్థానములలో నుపరిపాలనము కొనసాగవలసిన బాధ్యత యింకను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారిపై నిలిచియున్నదని, వివేదిక గ్రంథకర్తలంగీకరించియున్నారు. అట్టిస్థితిలో స్వపరిపాలనావిధానమునకు బీజాంకురములను స్వదేశ సంస్థానములలో గూడ నిపుడే నాటుట, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి ధర్మమని వ్యక్త మగుచున్నది. ఇక్కార్యముచే, కొంత యసంతృప్తి సంస్థానాధీశులలో గొందరకు గలుగవచ్చును. కాని, సంస్థానప్రజ లిక్కార్యమును కొనియాడుదు రనుటకు సందియము లేదు.

హిందూదేశ మంతయు స్వపరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనములతో నిండియుండగ, స్వదేశ సంస్థానములలో నిరంకుశ పరిపాలనము ప్రబలి యుండుట దుస్సరము. ఈ తరుణమునందే స్వదేశ సంస్థానములలో గూడ స్వపరిపాలనావిధానమును ప్రతిష్ఠించుటకు ప్రయత్నములు జరుగకుండుట ఆశాభంగకరమని, మైసూరు సంస్థానములో ప్రయత్నింపబడు కర్నాటక ప్రతిక మిక్కిలి విచారించుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానములు గూడ, తమ గమ్యస్థానము స్వపరిపాలన మనియు, అందుకు తగిన ప్రథమ చర్య లిప్పుడు దీసికొనబడు ననియు, ప్రజల ప్రాథమిక స్వత్వములు సంతృప్తిపరుచు ననియు, వెంటనే ప్రకటించుట సచుంజనముగ నుండును. బ్రిటీషు పరగణాలయందును, స్వదేశ సంస్థానములందును, స్వపరిపాలన మేకకాలమున బెరుగుచున్నపుడు, హిందూదేశ రాజ్యాంగపరిపాలనమునందు స్వదేశ సంస్థానములను బ్రిటీషు ప్రజలను కలసి కృషి సూచుటకు తగిన పరిస్థితు లేర్పడును. సాంఘాతికాదర్శము సఫలమగుటకు, నుకరమగు మార్గ మేర్పడును. అట్టి సమయమున, బ్రిటీషు ప్రజలకును, స్వదేశ సంస్థానప్రజలకును సామాన్యముగ విషయముల గూర్చి విచారించుటకు, సంస్థానాధీశుల సభను నెలకొల్పుట లాభకరముగ నుండును. ఈ సభయందు, స్వదేశ సంస్థానముల పక్షమున, సంస్థాన ప్రజాప్రతినిధులే సభ్యులుగ నుండుట యవసరము. స్వపరిపాలన మభివృద్ధిజెందుచున్నపుడు, సంస్థానాధీశులు తమ స్థాన బల విమ మాత్రముచే ప్రజాప్రతినిధులుగా నేరరు. ఈ సభాప్రతినిధులకే, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున కంతకును సంబంధించిన ప్రతిష్ఠాపనములలో గూడ, సంస్థానపు లాభక్షేమములను కాపాడుటకు ప్రాతినిధ్య మొనగవచ్చును.

పైన సూచించిన యాశయ మొక్కమారుతో తలచిన మాత్రమున నెలావేటునదిగాదు. మాంటాగూ, ఛెలముప్పగింపుగాదు దెలిసినట్లు, దాని సాఫల్యము వెంటనే సిద్ధింపవలెనని, త్వరపడుటకును వీలులేని మాట నిజమే. సంస్థానములకును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును ప్రస్తుత ముండునట్టి సంబంధములను కదపుట సుసాధ్యముగ నుండునని మాటయు నిజమే. కాని, హిందూదేశ మెన్నటి కయినను, సంయుక్త రాష్ట్రీయ విధాన మవలంబించవలయు ననిన, స్వదేశ సంస్థాన సమస్య పరిష్కరింపబడిన గాని, అక్కార్యము నెఱవేరదు. హిందూదేశీయులు ఏకభాషా, నుత సాంప్రదాయ బద్ధులుగాను. హిందూదేశపు భావిపరిణామము సంయుక్త రాజ్యాంగ విధానావలంబనమునకు, తప్పక గొనిపోవును. అందుచే దేశపు భావిదశా సాప్తమమునకు రాజ్యాంగవిధానమునందు స్వదేశ సంస్థానముల కట్టి స్థానము గలదో నిర్ణయించి తీరవలయును. స్వదేశ సంస్థాన ప్రజలకును, బ్రిటీషు రాష్ట్ర ప్రజలకును మూల్యదేశాభిమానము, సామ్రాజ్యాభిమానము సమానముగ ప్రవర్ణింపవలయును. కార్యసాధనము సంక్లిష్ట భూయిష్టమైయున్నది. ఇందు విషయమై చిక్కులనేక ములుగలవు. కాని ఈ సమస్య నెన్నిటి కయినను, ఎదుర్కొనక తప్పదు. అందుచే, నెంత త్వరలో నీ విషయమై కార్యాంధమునకు గడంగిన దేశమున కంత శ్రేయస్కరము. స్వదేశ సంస్థాన ప్రజలలో గూడ నిట్టి యభిప్రాయమే వ్యాపించి యున్నది. అందుచే, పార్లమెంటు సభ వారు స్వపరిపాలనాబీజముల నీ సంస్థానములలో గూడ నాటుటకు యీ తరుణముననే బూనుకొనెద రని విశ్వసించుచున్నారము. భౌతికప్రమాణుల గూడ ఈ విషయమై యోచన చేసి, ఫలప్రదమగు సూచనల ప్రకటించ గోరుచున్నారము.

మద్రాసు పోలీసు పరిపాలనము

1917-వ సంవత్సరపు మద్రాసు పోలీసు పరిపాలనావివేదికము మా కార్యస్థానము జేరినది. ఈ వివేదికమునందు, ఇకొస్పెక్టరు జనరలు మూరుగారి ప్రస్తావన విశేషఫల మాత్రమింపినది. చెన్నపురి పోలీసు కమిషనరుగారగు ఆర్మిటేజి గారి యొక్కయు, పోలీసు, రైల్వే, సి. ఐ. డి. శాఖలకు డిప్యూటీ ఇకొస్పెక్టరు జనరలుగ నుండు గుటనుగారి యొక్కయు, నివేదికలు గూడ ఇందు గలవు. పోలీసు శాఖకు ప్రజలు తాపాకరముగ జేగుటలేదు. ఇందుకు మూడు కారణములు జూపబడినవి. సైన్యమునకు మనుజుల సభికముగ దీసికొనుచుండుటచే, ఈ శాఖలో సభిక సంఖ్యకులు చేరుటకు వీలులేకున్నది. పోలీసు వారిలో నిష్ఠమున్నవారు సైన్యములో జేరవచ్చు నని ప్రయత్నించుటచే, సంఖ్యలలో తగ్గుదల గాన్నించుచున్నది. అన్నిటికంటెను ముఖ్యమగు కారణము పదార్థముల హెచ్చుధరలు. కానిస్టేబులు కిచ్చు స్వల్పపు జీతములతో, న్యాయముగ జీవించువారు పొట్ట నింపుకొనుట కష్ట సాధ్యము. మద్రాసుపట్టణమునందు, కానిస్టేబుల సంఖ్య దగ్గింపబడినను, జీతము హెచ్చుచేయబడెను. రాజధానియందుంటును ఈ మార్గ మవలంబించబడనిచో, క్రొత్తగ జేరువారి కుత్సాహకరముగ నుండదు. పోలీసువారిలో ఆరోగ్యము సంతృప్తికరముగ లేదు. గత వత్సరమునకన్న, ఆరోగ్యము క్షీణించినది. మూరుగారు తమ నివేదికలో, పోలీసువారికి తగిన వసతిగృహ

ముల నేర్పాటు చేయుట, ఆరోగ్యము నభివృద్ధి పరచుటకు మార్గ మని చెలిపిరి. రామనాథ జిల్లాలో సత్తూరు పురమునందు, పోలీసువారుండు టకు శిథిలము గుడిసెల నేర్పాటుచేసిరట. గృహవసతి తిన్నగ లేకపోవుట గూడ, పోలీసు దళములలో జేరువారికి నిరుత్సాహకరముగ నుండ చుచ్చును. ప్రభుత్వమువారి ఏషయమై ముచ్చటించుచు, ఇక్కార్యమును విరివిగ కొనసాగించుటకు వీలులేదని చెలిపిరి. విశేషముకు పాపడవలసిన, పోలీసువారి ఆరోగ్యము విషయమై, ప్రభుత్వము వారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము సమంజసముగ గన్పట్టదు.

రాజుగారి పోలీసు పతకమును స్వీకరించిన 5 గురు ఉద్యోగులను ప్రభుత్వమువారి రభినందించుట యుక్తముగ నున్నది. నేరముల సంఖ్య యభివృద్ధిని జూపుట, పోలీసు పరిపాలనా సౌభ్యమునకు నిదర్శనము గానెరదు. ఈ యభివృద్ధి విశేషముగ, సామాన్యపు దొంగతనము, కష్టపు నేరములలో గన్పట్టుచున్నది. మొత్తపు పోలీసు నేరములు 1916-వ సంవత్సరమున 35,660 ఉండగ, 1917-వ సంవత్సరమున అవి 36,960 వరకు పెరిగినవి. హత్యలు 687 నుండి 728 వరకు పెరిగినవి. కన్నపు కేసులు 11,096 నుండి 11,698 వరకును, సామాన్యపు దొంగతనములు 18,489 నుండి 19,737 వరకును పెరిగినవి. ఈ హెచ్చుదలకు ఆర్థికవర్ధితులు కారణము గావచ్చును. విచారణకు తెచ్చిన పోలీసు కేసులలో 100-కి 31.1 లో మాత్రమే, శిక్ష విధించబడెను. 1916-వ సంవత్సరమున 100-కి 32.2 వంతున శిక్ష విధించబడెను. దొంగతనము మూలముగ పోయిన ఆస్తి గూడ విశేషముగ నుండెను. 1917-వ సంవత్సరమున 23,30,391 రూప్యముల ఆస్తిపోగా, 4,64,321 రూప్యముల ఆస్తిమాత్రము దొరకెను. 100-కి 19.9 వంతున మాత్రమే ఆస్తిదక్కుట శోచనీయము. ధనము నష్టమయిన వారికి, ఆస్తి తిరిగి దొరకినవారిని సంతృప్తి యుండజాలదు. నేరస్థులశిక్షతో మాత్రమే తృప్తిజెందజాలరు. పై యంకెలు, ప్రజల కాశాభంగము గలిగించుక మానవు. నేరమును పరిశోధించుటకు, పోలీసువారి పు డవలంబించుచున్న పద్ధతులలో అభివృద్ధి లేదు. ఈ పద్ధతులు విజయము బడయకుండుటకు, ముఖ్యకారణము, పోలీసువారు తగినటుల ప్రజలకి దృష్టు గైకొనక పోవుటయే యని చెప్పు నగును. ప్రజల తోడ్పాటు నాశించి, వారిలో విశ్వాసము పురికొల్ప నంతవరకు, పోలీసు పరిపాలనము సౌభ్యము గాంచనెరదు. ఈ సత్యమును గుర్తెరిగి, లండను పోలీసు వారియందు వలెనే, యీ దేశపు రక్షకభటులయందును ప్రజలకు నమ్మకమును ప్రేమయు గుడుగునలుల, ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నింప గోరుచున్నారను. ప్రజలపుడు రక్షకభటు లనిన భీతి జెందుచున్నారు. ఆభీతి స్నేహభావముగ మారుట యవసరము. గ్రామోద్యోగులకును పోలీసువారికిని, సహకార మధికమగుచుండుట సంతోషకారణము.

క్రిమినలు సెటిలుమెంటు లెంటిటి యువయోగమో గావించునని ప్రథమమున దలంపబడెను. ఈ సెటిలుమెంటులు, చాల వరకు ఉపయోగ కరములుగ లేవని, హానిగుటను గారు చెలుపుచున్నారు. ప్రజల యభిప్రాయము గూడ వీరి యభిప్రాయముతో నేకీభవించు ననుటకు సంది యము లేదు. మద్రాసుపట్టణమునందు, యూరపి యను సార్జంతుల జీతము 80 రూప్యములనుండి 110 వరకును, 90 నుండి 120 వరకును క్రమ క్రమముగ హెచ్చునటుల నేర్పాటు గావించబడి

నది. చెన్నపురియందు గూడ నేరములతిశయము జూపుచున్నది. దొంగతనము మూలమున, 2,06,666 రూప్యముల ఆస్తి పోగా, 38,707 రూప్యముల ఆస్తి మాత్రమే దొరకెను. రాజప్రతినిధిగారును, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారును డిసెంబరు నెలలో చెన్నపురి కేతెంచి నపుడు, పోలీసువారు జేసిన యేర్పాటులను, ప్రభుత్వమువారు ప్రశంసించుట, యుక్తముగ నున్నది. వారిట్టి ప్రశంసకు పాత్రులనుటకు సందియము లేదు.

గాంధీగారు : మితవాదసభ

మితవాదసభ క్రాసనాధిపత్యమును వహించుచు, తమను సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు గాని, మరెవ్వరూ గాని, గోరియుండ లేదనియు, ఒక వేళ గోరినను తా మందుల కంగీకరింప కుండెడివార మనియు, కాంగ్రెసుసభ కేటుల వెడలలేదో మితవాదసభకుగూడ నటులనే వెడల మనియు, గాంధీ గారు న్యాయుండియో పత్రికకు వ్రాసిరి. గాంధీ గారి విశ్వయము ప్రశంసార్హము. గాంధీవంటి మహనీయుడు కక్షలలో జేరుట యుక్తముగ నుండదు. ఉభయపక్షములకును సమాధానము గుడు రుటకు, గాంధీవంటి నాయకుడు కక్షలకు వెలుపల నుడుటయే, లాభకరము. గాంధీగారు వెంటనే పనికిబాని, కాంగ్రెసునుండి చీలినవారిని సరియగు మార్గమునకు దెచ్చు నని, యూహించుచున్నారము.

లోకమాన్యని ప్రయాణము

లోకమాన్య తిలకుగారు, శేషటి శుక్రవారమున బొంబాయి నగరమున స్త్రీమరు నెక్కి, ఆంగ్ల దేశమునకు పయనమై వెడలును. వీరు క్రస్తుతము, సర్ వేలంబైన ఛిరాలుగారిపై కేసునిమిత్తము వెడలుచున్నను, హిందూదేశాశయములను ఆంగ్ల ప్రజలకు వెల్లడించుట కింతకన్న నర్హులగు ప్రఖ్యాత పురుషు లింకొకరు గాన్నింపరు. డాక్టరు నాయరు గారిపై తొలగించినటులనే, వీరిపైగల వాగ్బంధనమును గూడ తొలగించి, ఆంగ్లదేశ ప్రజలయొద్ద నుపన్యాసముల నొసగుటకు వీరికి తగిన యవకాశమును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి సంగెదరని యూహించుచున్నారము. వీరు తమ యత్కృష్ట సందేశము నాంగ్లప్రజల కొసగి, తిరిగి హిందూ దేశమునకు సంపూర్ణారాగ్యముతో నేతెంచి, ఢిల్లీకాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులుగ, ప్రజల కర్తవ్యమును నివేదించి, దేశోద్ధరణకు కృషి నల్పెదరు గాక!

దూరమునకు వినబడు తెలిఫోను యంత్రము

ఇప్పటివలెగాక, విశేషదూరము వినబడు తెలిఫోనులను దేశములో నెలకొల్పుటకు, హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నారని, జయోనీరు పత్రికకు చెలిసినది. అంతకాలములో ఢిల్లీనుండి కలకత్తాకును, కలకత్తానుండి బొంబాయికిని నిట్టి తెలిఫోనులను వేయుటకు సాధ్యమగునని, ఈ పత్రికాభిప్రాయము. ఈ సౌకర్యములు ప్రజల కర్తవ్యంబు లాభకర మనుటకు సందియము లేదు.

ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారు.

మాకార్యాలనుండినుండి ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారికి ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలోని ఓరికా రాష్ట్రసర్వకళాకాళిదారులు జూనునెల 3 వ తేదీన, ఆర్థికాశ్రయమున లి. ఎస్. సి పట్టము మెసగిరి. నారాయణరావుగారు ప్రకృతియు నీయాటియ నగరమునందలి వాషింగ్టన్ విశ్వవిద్యాలయములో సాంఘిక శాస్త్రము ప్రాసంభించి నారు. ఇందు ఎమ్. ఏ పట్టము బొంది ముందు జగేవరనాటికి యుద్ధము ముగిసెయెడల ఆమెరికానుండి ఇంగ్లాండునకు బోయి, లండను విశ్వవిద్యాలయములో ఆర్థిక, సాంఘిక, శాస్త్రముల నిర్వహింప నున్నట్లు తెలియపర్చుచున్నది.

మల్లాది రామకృష్ణసోమయాజులుగారు

విన్న సాయంకాలము చెన్నపురాంధ్రసభలో విద్యా కాళాపక్షమున మల్లాది రామకృష్ణసోమయాజులు గారు తామంతకు పూర్వదిన ముపయోగించిన వర్ణాశ్రమధర్మములను గుఱించి మతంత విమలముగానుపన్యసించిరి. వర్ణాశ్రమధర్మములవర్ణావలంబనములని శొక్కినక్కాడించిరి. కాస్తులవారు శేపు ఆంధ్రసభలో వేదప్రామాణ్యమునుగుఱించి తెనఁగనను మరెవ్వక నాడు మహాభారతమునుగురించి సెసంస్కృతమునకు గంభీరవన్యాసములను గావించెద రని తెలియపర్చుచున్నది కడపటి నాడు కాస్తులవారిని సభాభాషులను సన్మానించునని యుక్తము ప్రయత్నిములు జరుగుచున్నది. హైకోర్టు కేసు కేరి నారాయణమూర్తి పంతులు గారు రు 1-6 లను కాశా సూర్యవారాయణరావు గారు రు 116 లను ఆంధ్రపత్రికాధిపతులు కాశానాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు రు 51 లను వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు రు 51 లను కాస్తులవారిని సన్మానించు నిమిత్తము విరాళము లొసంగుట కంగీకరించిరి. కాస్తులవారు నేటికి నాటి బుజును పాపశుభ కాస్తుల వారివంటి ప్రామాణిక లని ముద్రసిద్ధి వీరిని పత్కిరించుటకు కక్కిన సమర్థులు మాడ యథోచితముగ సాయపడెదరు గాక!

హైకోర్టు సెంటు జారీ గెజటు

- గౌ. సి. జి. బుడవంటురుగారి నెలపుకాలములో ఉద్యోగులలో నీక్రింది మాన్యులకు ఆజ్ఞయైనది.
- గౌ. హెచ్. ఎం. కాంచమ్మ ఐ. సి. ఎస్. గారు రివిన్యూ హైకోర్టు కి-వ సభ్యులుగ నియమింప బడుటకు అంగీకారమైనది.
- గౌ. ఆర్. ఏ. గ్రహము, ఐ. సి. ఎస్. గారు రివిన్యూ హైకోర్టు సభ్యులుగను, సాబ్జు ఆఫ్ కారి ఇతర ఆదాయముల కమిషనరుగను ఉండుటకు ఉత్తరమైనది.
- ఎస్. ఇ. మాట్టారి బ్యాంక్సు, ఐ. సి. ఎస్. గారు గవర్నమెంటులోకల మ్యూనిసిపల్ కాళా కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.
- ఎఫ్. జి. రిచర్డ్సుగారు కోయంబత్తూరు కలక్టరుగ నియమింపబడిరి.
- జి. ఆర్. కృష్ణయ్య ఐ. సి. ఎస్. గారు గూడూరు డివిజను సబ్ కలక్టరుగ నియమింపబడిరి.
- చెంగల్పట్టు జిల్లా పోలీసు స్టేషనరీంకెండ్లెంటు ఇ. జి. కోబ్బాయనకో గారు చెన్నపురి పోలీసు అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగ నియమింపబడిరి.
- సి. కళాహి ఆచార్యుడు కోయంబత్తూరు బహదూర్ గారు చెంగల్పట్టు జిల్లా పోలీసు మాజరింకెండ్లెంటుగ నియమింపబడిరి.
- ఆక్కింగు సబ్ జడ్జి ఏ. నారాయణపంతులు గారు మాయవరము సబ్ కోర్టుకు మార్చబడిరి.
- విశాఖపట్టణము జిల్లాలో మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు కంకర నారాయణ ఆయ్యరుగారు సాక్షిచారణను తమ స్వహస్తములతో ఆంగ్లభాషలో వ్రాయుటకు అధికారము పొందిరి.
- కడపజిల్లాలో తరగతి మేజిస్ట్రేటు జి. బాలాజీ రావుగారు రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారము బడసిరి.
- గత ఆగష్టు 31-వ తేదీతో అంతమైన వాయిదాసరికి ఈక్రింద కవరుపబడిన మొత్తములు ఆయాజిల్లాలలో రెండవ యుద్ధములమునకు జరుమైనవి:—1. బెంగళూరు రూ. 22,87,800, 2. తిరువాన్కూరు 12,86,800, 3. నీలగిరి 9,02,200, 4. రామనాథము 7,64,000, 5. తిరునల్వేలి 4,74,900, 6. తిరువార్కూరు 3,85,500, 7. గోదావరి 3,73,200, 8. గుంటూరు 3,56,600, 9. మలబారు 3,54,200, 10. కోయంబత్తూరు 3,53,600, 11. చెంగల్పట్టు 3,34,000, 12. కొచ్చి 2,78,800, 13. మధుర 2,53,800, 14. బళ్లారి 2,89,500, 15. కృష్ణ 2,37,900, 16. దక్షిణకన్నడము 2,80,900, 17. చిత్రూరు 2,25,000, 18. తిరుచనాపల్లి 2,19,000, 19. కడప 1,65,900, 20. కర్నూలు 1,27,500, 21. గంటాము 1,18,800, 22. విశాఖపట్టణము 1,05,700, 23. దక్షిణ ఆర్కాటు 82,400, 24. నేలము 81,400, 25. ఉత్తరఆర్కాటు 80,900, 26. ఆనంతపురము 75,900, 27. నెల్లూరు 49,500, మొత్తము రూ. 104,13,400.

విరోధామహాసంగమము

(రైతుల పక్షస్థితి)

బొల్లూరుగారి

కఠిన విమర్శనము.

లండను, సెప్టెంబరు 13:—నేడు మధ్యాహ్నము బొల్లూరు గారి సాహాయీ హోటలులో నున్నది. ఆస్త్రియావారి సంధిమాచనలను గూర్చిన వార్తాపత్రికలలో మాత్రమే చదివినది. ప్రభుత్వవర్గమునందలి సామనాకాదులతో దానినిగూర్చి ముచ్చటించలేదు. నిజముగ యుద్ధసంబంధముగనుపట్టుకొనిండు కుట్రకెరెట్టి మాచనను చేసిననుగూడ నేనునిరాకరించువాడను గాను గాని ఆస్త్రియావారి మాచన కేవలము తాత్కాలిక సంకర విరామమునకేగాని మరిచేసికొనదు. చారిత్రాత్మక భావ్యతలేని సంభాషణములు, ప్రభుత్వస్థితియం దట్టి సంభాషణములను నెట్టి ప్రయోజనమును కలుగదు. ఎంతటి సానుభూతితో వారి మాచనను గమనించినను నా కింకొకటి తోచుటలేదు. జర్మను లింకెనరకునుగూడ సంధిమాచన అనదగిన పలుకుచే పలుకలేదు. 1916 లో జర్మనులు సంధిమాచన చేసినది ఆస్త్రియావారి పుడు నుండి విడి. ఆ ప్రతిము సందర్భము జర్మనీనకు ప్రతాప ప్రశంసకప్పు మరేమియు నుండలేదు. సంధిగూర్చి ఇట్టి నిబంధనలను మేనుంగీకరింతుమను పలుకొకటియైనలేదు. జర్మనులు తమ హక్కులను పాటింపవలసియున్నను ఇంగ్లీషు హక్కులను గమనించుటకు వీలులేకపోలేదని దానియందు వ్రాయబడిన గాని ఆమాచన కేవల మనశ్చయని మనమిదివరకే గ్రహింపకొనితిమి. అట్టివో సంధిమాచనలు 1916 లోనే చేయబడినవి. దానినినుసరించియే మే మిప్పుడే మాచనను చేసినందున ఆస్త్రియావారియుల పలుకగలదు? ఇప్పుడు ఆస్త్రియావారి మాచనలను సర్వాసమాంతరము చేయలేదు. మిత్రమండలివారిలో విభేదమును కలిగించు దురుద్దేశముతో చేసిన గాని మన మైత్రియును గాఢతయును నుండుటచే చాచెన్ని ప్రయత్నములను చేసినను దానిని చీల్చకాలదు. అభిప్రాయములు సరిగ్ గ్రహింపబడిన పిమ్మట వృధా సంభాషణల వలన కలుగు ప్రయోజనమేమి? మిత్రమండలివారి భావములను జర్మను మిత్రులను వారి భావములను మనమును బాగుగా తెలిసియున్నాము. గాని నిసంభాషణములు నిష్ఫలములు. జర్మనులు తమ ఆధిపత్యములను మరల నిచ్చివేయునైవని కోరిరి. ఈ విషయమునగూడ మనకు వారి అభిప్రాయము స్పష్టముగా తెలియక పోలేను. జర్మనీనా లొకవంక నున్నారు. మునింకొక ప్రక్క నున్నాము. వాకిని మనకును నడుమ వికాలముగ నెగిరియున్నాము. దానిని దాటుట అసంభవము వారిచే బాధింపబడిన ఆధిపత్యములను ప్రజలకు మరల వాడెవరము చేయుటకల్ల. విశ్వసనీయ వ్యాపార విచ్ఛేదకముగ సంకల్పము స్థాపనలు చేయుచుకొనుటకు వారికి మరల నాజేములని చుట్టు ఎన్నిటికిని జలుగ నేరుదు. అందువలన ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునకేగాక ప్రపంచమున కంతటికిని గొప్ప అపకారము కలుగగలదు గాన నాగరికత న్యాయము న్యాయశాస్త్రము ననుసరింపకను గుణమనిమిత్రమండలివారు తలంచిన సిద్ధాంతమును ధారాళముగా జర్మను లొప్పుకొనినట్లు ప్రపంచమునకు స్పష్టమగువరకు జర్మనుల కోరికకు బ్రతికెనువారెవరు సంగీకరింపజాలము? మన కంగీకరింపకు మరతులకు సమ్మతించు నిశ్చయాభిప్రాయము మన శత్రువులలో నెవరికిని వేదనియే నానమ్మకము గాన నిట్టి ప్రయత్నములవై మనకు విశ్వాసములేదు. దీనివలన సంధి కుదురుదు. గతవారమున జర్మను ఛాన్సలరుచేసినయువన్యాసము వలన చాలనివయములు స్పష్టమైనవి. నియన్నా ఆధికారుల కాయవన్యాస విషయము తెలియున్నా తెలియదా? ఛాన్సలరు అతివాదుల పక్షమున మాటలాడలేదు. ఆ వాదులపక్షమున నే మాటలాడెను గాని తెల్లమును జేయును మరల నైత్యవ్యవహారముగ జేయుట కొసంగుటకు గూర్చిగాని నష్టపరిహారమును గూర్చిగాని ఏమియు పలుక లేదని బొల్లూరుగారిని.

ఆధిపత్యముల కార్యాలయమువారు దక్షిణాఫ్రికా ఆస్త్రియావారి స్వాతంత్ర్యము పరిత్యాగపరిధిలగుట చేసిన విందు సందర్భమున బొల్లూరు గారు యున్నారని. శత్రుదేశముల ప్రజలు నిజముగా నాతురతతో సంధిని కోరుచున్నారనిగాని ప్రస్తుత నివయములను జర్మనులు ప్రస్తుత దృక్పథమునుండి గాక మరియొక దృక్పథమునుండి చూడగలగు వరకును సంభాషణలు నిష్ఫలములుగాన వారిపుటిట్టి మాచనలను చేసినవో దానిని వారు విడదొడుగు చేయలేదనియు, మనలో మన కంతకలహములకు కలిగి

చుట కేయనియు మనము నిశ్చయింపవలసి వచ్చినది గాన వారు మనతో సమాధాన పడుట కంతమాత్రమును కోరుటలేదని నేను తలచుచున్నాను. మనబలమిత్ర దేశస్థితికముగ నుండుటచే దాని జలమును తగ్గించుటకు వారి పన్నాగమును పన్నుచున్నారని నేను విధిలేక తలంపవలసిన వాడనైతిని. అందువలన ప్రారంభమున ఉత్తమములయ్యి అభివృద్ధియందు వెడత్రోవనుబడిన అభిప్రాయములపై పనిచేయు వారయ్యెను. అట్టి అభిప్రాయములు గల వారన్ని దేశములయందు నుండురు గాన నిట్టి మాచనలవలన వారిని తమవలలో వేసుకొన గలుగుదుమని వారుతలచిరి. దీని వలన సంధియు జరుగదు. మనవికమత్యమును చెడదు. దారుణ కృత్యములను స్పష్టముగ ప్రత్యక్షముగా చేయుటయందే జర్మనుల ఆధిపత్య యంతయును గలదు. కాని వారు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి కేవలమేమో జూచినపుడును ఆయనకు సంతోష ప్రదమగు నటన చేయ జూచినపుడును మాస్కోపై దురుమయించుచు వారెంత సౌమ్యవేషము చేసినను దౌర్జన్యము గోచరించుచునే యుండును గాన వారు విల్సనుగారి వాక్యములను పునఃపఠించినంత మాత్రమున ప్రజలు వారిగుట్టును గ్రహింపజాలకపోరు. ఇట్టి మాచనల వలన లాభ మేమియును కలుగదని బొల్లూరుగారిని.

ఆస్త్రియా సంధిప్రయత్నము.

లండను, సెప్టెంబరు 15:—ఆస్త్రియా ప్రభుత్వము వారి సంధియుద్ధ మాహావృత్తి వివరములు ప్రకటింపబడినవి. యుద్ధమునలుపుచున్న సర్వకాతుల వారి స్థితులను పరిశీలింపగా ఈదుర్భర యుద్ధము త్వరలో ముగియవలెనని అందఱు నభిలషించుచున్నారని తెలియగలదు. సంధి ప్రయత్నములు ఫలప్రదములై, యుద్ధము నలుపు జాతులకు సంయోగబంధములను గలిగించు ప్రాథమికస్థితుల సౌష్ఠ్యముల కిదికంట కనకాశము గలుగవలెను. ప్రస్తుతము సంధికిగల అపకారములను పరిశీలించుట సర్వదేశములందును బాధ్యతగలవారికిని బాధ్యతగలవల్లు చేయుటకుగల సర్వసాధనములను యోచింపవలెను. ఆస్త్రియాదేశము తన మిత్రదేశముల యోచనతోగలసి 1916-వ సం॥ డిసెంబరు 12-వ తేదీని ప్రారంభించిన సంధియుద్ధమును ఫలప్రదము వాడెను. మిత్రమండలివారు సంధి యాలోచననే అణచివేయుటకున ఇట్లు జరిగెను. కాని అప్పటి సంధి ప్రయత్నము పూర్తిగా పజుడయి కాకుండకపోలేదు. అప్పటినుండి సంధి సమస్య పూర్తిగ నిర్మూలముగాలేదు. సంధి విషయమున యుద్ధమునల్పు జాతులకు సమాధాన మేర్పడజేయకుండునని స్పష్టములు కావు. వివర ఇకవైవను సంధిచర్చలను మాన్పకాలని వారెవరినికెత్తి యేర్పడెనది. బాధ్యత గల ప్రయోజనము చెప్పెను వాక్యములను బట్టి సమాధాన మేర్పజుచుకొను భావము (యుద్ధమును బలములను తమచేయు భావముగాక) మిత్రమండలి రాజ్యములలో జొచ్చు చున్న దనియు, ఎక్కడకోమూలందు యుద్ధముకొలుకే అందోళనము చేయుచుండువారును గలరనియు వారిని లక్ష్య పెట్టకుండుటకు వీలు లేదనియు తెలుచున్నది.

సంధికి మార్గము.

వర్తమాన ఘోరసంగ్రామము ప్రపంచము నంతను తుడిచివేయుచున్నది. అట్టి ప్రపంచమును మరల ఒకేసారి నిజస్థితియందుండునటుల జేయుట ఆసాధ్యమని ఆస్త్రియా హాంగరీ ప్రభుత్వమువారికి చక్కగా తెలియును. సంధిమార్గము కంటకావృత్తిమైనది. అయినప్పటికి మనము దాని ననుసరించి యే పోవలయును. తమ శత్రువులను యుద్ధముచేతనే సాధించవలయునని బాధ్యతగలవారెవరైనవో వారట్లు సాధించగలిగినను మరల దీర్ఘకాలము ఘోరసంగ్రామము జరుగకలేవురు. దీనియందు విజయులై సంధిని కుదుర్చుకొన్నను ఇంత నష్టమైనవిధము వారికిని లాభకరముగ నుండజాలదు. ఈ విధాన మంతయు విరోధా ఖండమున కంతకును హానికరమైనది. ఋణమార్గము ననుసరించి పొసగిన సంధి లాభకరముగ నుండగలదు. ఇట్టిదానినే ప్రజలు కోరుదురు. దీనినంతయు నెరింగి కత్తిరంచన లేక సంధికారకై శత్రుదేశములవారు తిన్నగ చచ్చించుటకు ఆస్త్రియా హాంగరీ ప్రభుత్వమువారు మాచనలను కనబరుచుచున్నారు.

ఈ సంగ్రామముచే నష్టపడిన అన్ని దేశములవారును వివాదములతో గూడుకొనిన ప్రత్యేకకృత్తుల విషయమునను సాధారణముగ అందరి విషయములయందును అందరికిని సౌకర్యముగనుండి సమాధానపరచగల విధానమును మనఃపూర్వకముగ ఆవలంబించినవో సంధి పొసగుటకు అభ్యంతరముండజాలదు. 1916 సం॥ డిసెంబరు 12-వ తేదీని జర్మను మిత్రులు మిత్రమండలివారిలో సంధిమాచనలను గావించిరి. తమ కుపకరించెను ప్రధానోద్దేశ్యములను మాత్రము విడనాడలేదు. మిత్రమండలివారి సంధి మాచనలను తిరస్కరించిరి. అయినను ఈయుద్ధచరిత్రయందు ఇది ముఖ్యవిషయముగ పరిగణించబడవలయును.

చర్చ ప్రారంభము

నాటినుండి సంధివిషయమై ప్రపంచమంతయు యోచించుచున్నది. యుద్ధసంబంధు లందఱును దీనినిగూర్చి తలుచుచు తమ అభిప్రాయములను వెల్లబెట్టిరి. సంధి కుదురుటకు ముందు వెరవేరవలసిన పరతులను గూడ తెలియజేసిరి. చర్చించువిధానము మాత్రము సుక్రమముగ జరుగలేదు. ఒకేరీతిగను నిశ్చయముగను లేదు. సాంగ్రామిక రాజకీయస్థితులవలన ప్రధాన విషయమే మార్పు నొందినది. ఇంతవరకు ప్రస్తుతకర్తవ్యమునకు పడకరించు మందిరలితము లేనియు దానివలన కలుగలేదు. దీనినిగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లున్నను ప్రధానవిషయమై అందఱును సంధిపట్ల ఏకాభిప్రాయమును కల్గియున్నటుల కానించుచున్నది.

ఆస్త్రియా జర్మను ప్రభుత్వములవారు వాస్తవముగ సంధిని గోరుచున్నారని ఆస్త్రియా జర్మనీ ప్రజలకు నచ్చజెప్పుటకై ఆస్త్రియా హాంగరీ ప్రభుత్వమువారిట్లు సంధిమాచన ప్రకటనమును గావించియుండునని వాసింగుటలలో నున్న అధికార వర్గమువారు తలంచుచున్నారు. జర్మను మిత్రుల రాజ్యముల యందు ముఖ్యముగ ఆస్త్రియాలో ప్రజలు ఆసాహకరముగ తిరుగబాటానరించుటచే ఇట్లు చేయుటవలసివచ్చినది. ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు సంధిత్వమును గూర్చి ప్రకటించిన 14 విషయములను ఆస్త్రియా జర్మనులు ఎట్టి యాజేతన లేకుండగ పూర్తిగ సంగీకరించినవో ఆస్త్రియా-హాంగరీవారు కోరు సంధి సమకూడగలదు.

ఎస్టోనియా - జర్మని హక్కుల గూర్చి

బొల్లూరుగారి యాజ్ఞేపణ.

లండను, సెప్టెంబరు 15:—ఎస్టోనియాలో జర్మనులు దౌర్జన్యమును గావించి ప్రజలను బాధించుటచే ఎస్టోనియా తాత్కాలిక పు ప్రభుత్వమువారి ప్రతిఘటన ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారిలో తెలుపుకొనినది. దానివై తమవై ఎట్టి రాజ్యాంగ గాఢికారమును జర్మనులు చూపుటకు గ్రేటుబ్రిటనువారు అంగీకరించరనియు ఎస్టోనియాలో తథ్యవిశ్రవృత్తి ఎట్టి పరిస్థితులను జేయుటకు జర్మనుల కధికారములేదనియు బొల్లూరుగారు తెలియజేసిరి. ఎస్టోనియావారి సత్యములు సంగీకరింపబడిన సంధిని తామంగీకరించుచున్నామనగూడ నుడివిరి.

ఇంకను బుద్ధిలు చిక్కుట

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—పరాసు పత్రికలు ఇట్లు తెలుపుచున్నవి:—ఒయిజు, ఎయిసుల నమిమ రాత్రి వాక్యేతి యనుకు తూర్పుగ ముందు కేగుచు నేయు న్నారము. మాంటెన్ బిసెంజెజును వశపరచుకొన్నారము 800 మందిని బడిలొగ గొంటిమి. దక్షిణమున వెయిలిన స్వాధీనము చేసికొంటిమి. లోరెనులో లెంటి ప్రాంతమును జయింపరముగ దాడినల్పి నారము. శత్రువులను బండిలొగ జేసి నారము.

పరాసు పత్రికలు.

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—పరాసు పత్రిక లిట్లు తెలుపుచున్నవి: నిన్నటినును భయంకరముగ శత్రువుల పోరు జరిగిన విదప పరాసులును, సెర్బియనులును శత్రుసానులను దూత్రో పోల్చి కొండ ప్రదేశమున ముట్టడించిరి. బల్గేరియనుల ముందటి పంక్తియంతయు 11 కిలోమీటరులవరకు వీరి స్వాధీనమైనది. చాలమంది శత్రువులు, ఫిరంగులు గూడ వీరి స్వాధీనమాయెను. ముఖ్యమైన యుద్ధసానుగూడ వశమైగది. బ్రిటిషువై మానికును, సెర్బియను వైమానికులను కాల్యులులకు తోడై శత్రు మార్గములను బాంబులతో ముంచెత్తిరి.

శత్రువులదాడి.

పారిసు, సెప్టెంబరు 17:—రెండవజర్మను దాడివిమానమును కాంపెం ఆడెవిలో మాఫిరంగులు నేలగూర్చెనని అధికారులు తెలిసిరి.

జర్నలుల నీతిబాహ్యత

అందఁక, సెప్టెంబరు 16:— బ్రిటిషు కలిరముల నుండి యాటరు విలేజుకును నేడు ఇట్లు తిరిగివచ్చినారు. వై.వెను కాల్యప్రదేశమున 1000 గజములవరకు ముందుకేగి నారము. 47 కేట్రు సైనికులు మాచేటికిరి. క్యాంప్ ప్రాంతమున కొంచెము ముగ్గుము బరిగెనని తెలియుచున్నది. జగ్గుమనేశ్వరుల గ్రామ నీతిబాహ్యత విశేషముగ నన్నిటలు తెలియుచున్నది. రజరంగమునండి నిరాయుధులై తిరిగివచ్చెడి వారు ఎట్టినినా రణలేదండగనే కాల్పుబడుదురని కూడ జర్మనుఅధికారులు అజ్ఞాపించినటుల తెలియుచున్నది. వీటివన్నిటిని జూడ జర్మను సైన్యములు నీతిబాహ్యముగ ప్రకర్తించుచున్న చని విడితయగు చున్నయది.

ప్యారిసువై బాంబులను బరపుట.

అందఁక, సెప్టెంబరు 16:—ప్యారిసువై జర్మనువిమాన మొకటి బాంబులను బరపుచుండ అయ్యది ఒకచోట నేల గూల్చుచుండెను, ముగ్గుజర్మనువై మానకులు వాచులై రనియు అధికారవర్గమునారు ప్రకటించుచున్నారు.

అగస్టు 15-వ తేదీ మొదలుకొని ప్యారిసువై బాంబు లనువేయ ప్రారంభించుట ఇదియే ప్రథమతరుణము. నేటియు దయముజరిగిన వైమానికదొడ్డు చాల ముఖ్యమైనది. ఇందు విమానవిధ్వంసకరతగ్గులు బ్రహ్మాండముగ ఉపయోగించ బడినవి. దాడినప్పువారు దృఢనిశ్చయములై ప్రజలను భయపెట్టి సంధికొరకు ప్రయత్నించునటుల చేయుచుండెను.

అంతర్జాతీయమండలి నొకాసభ.

అందఁక, సెప్టెంబరు 16:—అంతర్జాతీయమండలి నొకాసభ ప్యారిసులో నేడు సమావేశమైనది. పరామనాకామంత్రి యధ్యక్షతన కహించెను. గ్రేటుబ్రిటను తరపున సర్ జోజిఫ్ వీచు ను నేనారయు అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రముల తరపున సిమ్మువేనారయు ఇటలీ, జపాన్ ప్రతినిధులును సభ నలంకరించిరి.

అమెరికావారి విజయము.

అందఁక, సెప్టెంబరు 16:—మాన్యుహేగుగారు జన రలు పెర్సింగుగారిని అమెరికానేన నభివంశించుచు తమ స మ్యాదము పెల్లయోధులకును తెలుప గోరిరి.

బ్రిటిషువిమానముల దాడి

అందఁక, సెప్టెంబరు 15:—దక్షిణ భాగమున కొండ రిని పట్టుకొంటిమి. ఈ ప్రెనుకు తూర్పున ప్లాజెను బ్రిట్టన్ గొంతపురోగమనము జరిగినది. విమానములు బాగుగా పరిచేసిన వి. కేట్రువిమానములు వారసేనల సమీపమున సభికముగా తిల పడెను. 36 విమానములను నష్టపరిచితిమి. రాత్రి ఒకపెద్ద వి మానమును మార్చితిమి. 16 బ్రిటిషు విమానములు కనబడలేదు పక్ష తొక విమానకాలమిదను రాత్రి 3 విమానకాలమిదను బాంబులను వేసి నష్టపరిచితిమి. గత 24 గంటలలోను 30 ట న్నుల బాంబులను వదలితిమి.

పరామనవారి పురోగమనము.

అందఁక, సెప్టెంబరు 17:—పక్షము పరామనవారు నా వ్వికేతూర్పునకు ఈకాన్యమునకు తిలపడి కేట్రువు లెంక నిరో ధించినను 4 కిలోమీటరులరంగమున నొక కిలోమీటరు ముం దుకుపోయి 600 మందిని 4 పెద్దగిరంగులను పట్టుకొనిరి. నిన్న మావిమానములు చాల మరుగుగా పరిచేసినవి. 23 కేట్రువిమాన ములు భ్వంసమైనవి చాల స్థానములమీద బాంబులను వదలితి మి. మాటలు వేచినవి కేట్రువులకు చాలనష్టముకలిగినదని నిన్న రాత్రి పరామనవారు తెలిపిరి.

అందఁక, సెప్టెంబరు 18:—జర్మను నాయువార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—ఆదిరమునాను ఎయిలెట్టి, సోమి మధ్య కేట్రువులు నిన్నటిరోజున చొరబడినదానికంటె ఎక్కువ ప్రజేశములో ప్రవేశించిరి. కెయిలీ దక్షిణభాగములో ప్రవేశించిరి. లోరైను, మానెల్లీనకును కాల్పులములు తీవ్రముగ జరిగినవి. ఇరన్నియు మాక్రొత్త స్థానముల ముందు జరిగినవి. సాయంకాలమున కేట్రువులు సెన్సిగు సెంటు హిలైను- మామాంటు-రెంబర్తోర్ట్ల పంక్తి దగ్గరను రాపరు అడవి దగ్గ రను నడిచిరి.

అమెరికా

అమెరికా ఆస్త్రియాదేశములు.

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 17:—ఆస్త్రియా హంగరీదేశ మువారి నూచనకు అమెరికావారియ్య ప్రత్యుత్తర మొక్కటి యేగలదు. అమెరికావారు తమకేవలము లంగికారమో యిది వరకే తెలిపిరి. వారి కనుగుణముగా నుండకున్న వారు చర్చింప నొల్లరని అమెరికాఅధికారులు ఆస్త్రియావారికి వ్రాసిరి.

ఇటలీ

జర్మనువై మునదాడి.

అందఁక, సెప్టెంబరు 16:—ఇటలీనుండి నాయువార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి. గ్రెప్పాపు నాయుగముగను, ఉత్తర ముగనున్న పంపులవై జర్మనువై మాడినల్పివారము కొన్ని చోట్ల మాస్థానములను బలవరకుకొంటిమి. 321 మంది కేట్రు వులను చురగిరంగులను మాచేటు చేసికొంటిమి.

నై బేరీయా

నై బేరీయాలో పరిశ్రమలు.

లోకయో, సెప్టెంబరు 17:—రష్యా జపాను పరిశ్రా మిక సంఘము సేపుంచుట పూర్తిమైనది. ఆ సంఘమునకు 1-2 కోట్ల కోబులును మూలధన మేర్పఱుచబడినది.

నై బేరీయా పురోగమనము.

అందఁక, సెప్టెంబరు 17:—లోకయోనుండి ఇట్లు తెలి యుచున్నది:— మా ప్రధాన శాశ్వతదళము హల్గోవిక్స్లో పరివేశించినది. పరిబంధరును మైక్రోతోసె యున్నారు. మిక్రో మంతలివారికి యనుపదాల సాచుగ్రి విశేషము లభించినది. 190 కేట్రుసైనికులు ఒకజర్మను ఉద్యోగిగూడ పీరివశమైరి.

గ్రీస్

సోనికరంగమున గొప్పయుద్ధము జరుగనుండుట.

గ్రీస్లో 200 వేల సైనికులు ఆయుధములై యు న్నారు. కలయు నన్న ఇంకొక 100 వేల మంది సైనికులు సిద్ధ ముగనుండురు. ముఖపు అనుకొన్న దానికంటె సులీనికాయే ఇపుడు చాల ముఖ్యమైనదంగ మని అనుభవమువలన తెలిసినది. ఇవట త్వరలో గొప్పయుద్ధము జరుగనున్నది.

సోనికా రంగములమున విజయము.

అందఁక, సెప్టెంబరు 16:—కాన్టనులో గ్రీసుదేశము లొంగిన నిండు వారిగిండురు చాల్పురుగా రిట్లు సులీనికా యనకుండనమున గూర్చి యిట్లు వడిచిరి. కేట్రువుల మొదటి రెండవ పంక్తులును మనకే మైనవి. 800 మంది చేటిక్కిరి. ఇదం ధయు ముండు విజయమునకు తుఫనుచకములు, వీనిమందు అంగ్లే ఈ గ్రీకుసేనలు గౌరవమును పొందెను.

రుష్యా

జకోస్లావకులపురోగమనము.

అందఁక, సెప్టెంబరు 17:—ఆనస్కండినము పూర్తిగా ననుకూల్చినది. 20 కిలోమీటరులరంగమిపుడు చీల్చబడినది. 8 కిలోమీటరులు ఎవంగుకుపోయి 3000 మందిని 24 కిరంగు లను పట్టుకొంటిమి జకోస్లావకులు చాల ముఖ్యప్రదేశ మగు కొయూకుకు చేరిని సెప్టెయూవారు ప్రకటించిరి.

పరామనపురోగము:—కార్జిటపును విద్యార్థి క్లబ్ సభ్యులు ఈ నెల 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4-45 నిమిషము లకు పచ్చయప్పకళాశాలలో ప్రాసెసరు పి. నుబ్రహ్మణ్యము బి.వి. ఎల్.టి; గారి ఆగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద నొకసభ గావించిరి. సంఘపు ఉపాధ్యక్షులు కీర్తిశేఖరు డాక్టరు రాజగోపాల్ గారి ఆకాలమరణమునకు సభ వారందరును నిలపి చిరి. సంఘమునకు రాజగోపాలుగారు గావించినమేల్లనన్నిటిని ఆధ్యక్షులు ఉపసంగించిరి.

కార్జిటపును విద్యార్థి క్లబ్ సభ్యులందరును తమసంఘపు ఉపాధ్యక్షుల అకాల మరణమునకును సంఘమునకు కలిగిన నష్టములకును మిక్కిలి వగయచున్నారు. రాజగోపాలు గారి జ్ఞాపగార్థము వారి చిత్రపటము సభామందిరమున ఉంచుటకు స్వార్థకవిహ్నులు నియమించుటకును వై కాన్యగిర్య హజుమునకు చందాలపను చేయుటకు ఒక సంఘము నియమిం చుటకును తీర్మానింపబడినది. వై తీర్మానము రాజగోపాలు గారి కుటుంబమునకు తెలియజనుటకు కూడ తీర్మానించ బడినది.

స్థానిక వార్తలు

(o)

చెన్నపురాండ్రనభి:—విద్యాశాఖా పక్షమున దెజవాడ వాస్తవ్యులు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది రామకృష్ణ సోమ యాజులుగారు రేపు గురువారము సాయంకాలము 5-15 గం టలు మొదలు 8-15 వఱకు వేదప్రామాణ్యమును గుఱించి తెను గున సుపర్యసించెదరు. బ్రహ్మశ్రీ వేదము వేంకటరామశాస్త్రి లవారి గ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

అభినందనము:—చెన్నపురి గవర్నరుగారి నెల 14-వ తేదీని సర్ విలియము మేయరుగారి కీక్రింది తంత్రి నాన్తను పంపిరి.

“యధ్యయుజమునకు మూడుకోట్ల రూపాయలకన్న అధి కముగ చెన్నపురి యొసగినదని తెలియపఱుచుటకు సంతసిల్లు చున్నాము.”

సర్ విలియము మేయరుగారు గవర్నరుగారికి ఈక్రింది తంత్రివాన్త ప్రత్యుత్తరముగ పంపిరి.

“యధ్యయుజమునకు చెన్నపురి మూడుకోట్ల రూపా యల కెక్కువగ ఇచ్చినదని వినుటకు మిక్కిలి సంతసించు చున్నాము. మీగును, యధ్యయుజసంఘము వారికిని మా మనః పూర్వకమైన అభినందనములు.”

చెన్నపురి మరణముల సంఖ్య:—చెన్నపురి కాల్వారేవను ఆస్త్రింగు ఆరోగ్యవ్యోగులగు డాక్టరు కె. రాఘవేంద్రరావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.—ఈనెల 14 వ తేదీలో అంతమైన వారములో మరణముల రేటు 42.3. అంతకు ముందువారములో మరణముల రేటు 41.0. 5 సంవత్సరములలో అవరేజి 42.8. 20 మందికి కలరావ్యాధి తగిలినది. వారిలో 18 స్త్రులు మరణించిరి. వ్యాధి తగిలిన 20 మందిలో 5 గురు వైసుండి వ్యాధితో వచ్చిరి. రామపురము, తిండియూరు పేటలలో వ్యాధి తగిలినవా గున్నట్లు తెలియలేదు. వెరంటూరులో 3 స్త్రులును పరుకువాకములో 4 గురులు చింతాద్రిపే టలో 3 స్త్రులును కలరావ్యాధివలన బాధ పొందిరి. నుకూచి వ్యాధి కూడ నుండెను. 18 గురికి మహావివ్యాధి సోకినది. వారిలో 10 మంది మరణించిరి.

కొనియూడబడుట:—చెన్నపురిలో జరిగిన ఆహార పక్షాధిపు గండరగోళములలో చేయవలసిన విధి గంటలలోనే గాక ఇతర గంటలలో గూడ మిక్కిలి శ్రమచేడి పరిచేసిన దివాన్ బహుదూర్ పి. పరాంతుకేయ నాయుడు, రావుబహు దూర్ ఎస్. భివానందమపిళ్ల, డిప్యూటీ కమిషనరు భానప్ర కాశమపిళ్ల, గార్లను అనేష్టాంటు కమిషనరు యెన్నగు అన్ని తరగతుల పోలీసు ఉద్యోగులను కొనియూడుచు పోలీసుకమి షనరు ఎఫ్. ఆర్వి.పేజిగా రాక ఆర్డరు పంపిరి. కతికసరుయ ములందు ప్రెస్ట్యుయతో వినుగు జెందక పరిచేసెను ఉద్యోగు లను మనుష్యులను తమ అధికారములో కలిగియుండుటకు కమి షనరు గారు ఉప్పొంగుచున్నట్లును వై ఉద్యోగుల కృత్యము లకు తగినట్లు తమ కృతజ్ఞతను దొరతనమువారు చూచెదరని తాము కలంచుచున్నట్లును ఆర్డరులో వివరింపబడెను.

పాణీవాళ్ల సమ్మెకట్టు:—చెన్నపురి కాల్వారేవ ను దక్షిణపు రేంజి పాణీవాండ్రు నిన్నటి యువము సమ్మె కట్టుకట్టి తని మానివేసిరి. తమకిచ్చెడి తీరములు అతిస్వల్ప మనియు ఆస్వల్పవేతనములు సహితము ఆలస్యముగ ఇవ్వబడు ననియు ఒక కుటుంబముతో మొదట సెంద్గాము కలసి ఆర్జిం చిన సామ్యుతో కుటుంబపాపణము జరుగదనియు వారుచెప్పిరి మొదట పట్టుదల వహించి తమ కష్టములగూర్చి యాలోచించి ఏదియో ఒకమాదిరి సౌకర్యము చేయునఱకు పరిచేయ మని వారుచెప్పిరి. ఆరోగ్యవ్యోగులు డాక్టరు రాఘవేంద్ర రావుగారు వారిని చేరదీసి వారి మొఱలనువిని మీరు కొద్దికాల ములోనే సదుపాయములు చేయబడునని వాగ్దానము చేసిరి. విద్యుదు మొదలగు ఆవారపక్షాధిపుల, విక్రయమునకుగూడ కలయు ఏర్పాటులు గావించెదమని వారు మాట యొసగిరి. న హక్కుముమిదను చాలాప్రేరేపణ వైని పనివాండ్రు నిన్నటి ఉదయము కి గంటలకు పని ప్రారంభించిరి.

ప్రభుభయమున కష్టతరముగనున్ననుక్రమముగ డిప్టీ కల కల్తా మధ్యను, బొంబయి కలకత్తా మధ్యను మరితర ముఖ్యప్ర దేశములకు దూరశ్రవణ యంత్రములను వేయుటకు ఇండియా గవర్నరు మెంటునాగు ఆలోచించుచున్నారని పయ్యునీరు పుత్రిక తెలుపుచున్నది.

వీధులకు సహాయము

పచ్చిబియ్యము సమీక్షించుట.

హైదరాబాదులోని పాతపేట వీధులకు పురపాలక సంఘము వారును కలెక్టరుగారు కలసి సోదరులు మున్నగు సంఘములను దుకాణములను వెళ్ళించి ఉప్పుడుబియ్యములను చికిత్సగా సమీక్షించుచున్నారు. గానీ పచ్చిబియ్యము సేకర్చు సమీక్షించుట యేలేదు. సెలవు రు 10-15 ల తరములను మాత్రమే బడయు వారును యిందుమీద నంత దివ్యమాలి గడిచు వారును ఉప్పుడు బియ్యమును తినునవలయునని నిర్ణయించుకొని గలరు. వారి కెట్టి సహాయమును కలుగలేదు వారు చాలమన్నిచి ననుచునున్నారు. గాన నీ విషయమున వర్తమానము క్రొత్త వహించుచున్న ముగ్గురు గురుస్వామిశ్రేష్ఠి గారును కలసి సోదరులును ఇతర ధార్మికులును వెంటనే తేలిక విర్యాలులను చేయుచు గాతరుని కోరుచున్నాను—ఒక ఆంధ్రుడు.

మిరపకాయల విక్రయము.

మిరపకాయల బోటువర్తకల సంఘాధ్యక్షులగు కె. భావ్యము వారును గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

మొన్న 13-వ తేదీన జరిగిన చెన్నపురి కార్పొరేషను జనరలు మీటింగులో దక్షిణాంధ్రీయ కావున్న ఛేంబరు అధ్యక్షులగు రావుబహదూర్ పి. త్యాగరాజు సెట్టిగారు ఒక సంవత్సరము నకు సరిపోవుమిరపకాయలు నగరపుటోవర్తకలయొద్ద నిలవ యున్నవనియు, భావ్యమహాయు కుడువ బాదును సాహేబు గారు నిలవయున్న సరుకు బహుస్వల్పమగుటచే నంత కాలము వలకు చాలదనియు చెప్పిరి. ఫలము పొంది అన్ని ఆహార పదార్థములకంటె బియ్యము మిరపకాయలవలన ప్రజలు మిక్కిలి ఇబ్బందులొందుచున్నారు. గొప్పవర్తకలగు ఇరువురు విరుద్ధాభిప్రాయములు నూచించినందున అజ్ఞానమున కొంచెము జ్ఞానమును వారి అభిప్రాయములందు సమ్మతముంచి

వర్తకలను దూషించెదరు. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యుద్ధము నూర్చియు, ఎగువతి దిగువతి పోకర్తయలలో జరిగిన కొంత నూర్చియు జేకమందలిను వర్తకలను తిరిగివర్చునూర్చియు ప్రతిపాదన మజిలీ వర్తకల దూషణముచే మొదలిడిరి. సరుకుపండి స్థలములో భరణము ఇచ్చట వలెను విచారించి మాచిన యెడల ఇట్లు వర్తకలను దూషించుట అస్వాభుజన గురైనదనియు.

ప్రస్తుతము నగరములో 15760 మునుగుల మిరపకాయలు నిలవయున్నవి. చెన్నపురి జనసంఖ్య కొంచె మెక్కువకును 25,28,680 మునిషి ఒక్కొక్క రోజును కావలసిన మిరపకాయల వ్యాపార నిలవయున్న సరుకు 40 మునుగులకు అధిక కాలము సరిపోదు. మిరపకాయలు దిగువతి చేతులచుకొన్న వారికి తేగలలు సరఫరా చేయకుండ యెడల సరుకు ఫలిం చునగుచుందలి భరణ ఇచ్చటకుదాడుచున్న జ్ఞానయెడలను స్థితిగతులు తీక్షణముగ నుండును. రెండవరకము మిరపకాయలు గుంటూరునుండి చెన్నపురికి దిగువతి చేయబడు చుండెడిది. అట్టిది ఇప్పుడక్కడకుదాడు సుకు నిలవలేదని తెలియుచున్నది. తిరువళ్ళూరిలో క్రొత్త పండు పంటలో నక్కడ భిక్షుగు సరుకు పొగా మిగిలినది ఇచ్చటకు దిగువతి చేయబడుట దొరికినయినాను ఏర్పాటు చేయలేదు. నగరమందలి మిరపకాయ బోటువర్తకల కమిషను ఏంట్లుగుటలను సరుకు సరఫరా చేయవారి ఏర్పాటులకు బోధనలకు అణగిగడిగి యుండవలెను.

మొన్న జరిగిన గండరగోళ సమయములో తీక్షణమున తగ్గించుటకు మేమును నష్టములు భరించుకొను మాకు సాధ్యమైన దంతయు మేముచేసితిమి.

చెన్నరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటి.

ఆర్థిక పరిస్థితుల నూర్చి బహిరంగపథ.

రెండు గురువారము సాయంత్రము 5-15 నిమిషములకు భూకలహలలో నొక బహిరంగపథ జరిగి ప్రస్తుతిపు ఆర్థిక పరిస్థితుల నూర్చి యాలోచింపబడి దోషితులు మున్నగు గండరగోళములను తగ్గించుటకు ఏర్పాటు చేయబడును. ఎన్. గురుస్వామి సెట్టియారు, విద్యాపాకర పాండ్య, టి. పి. శేషగిరియ్యయ్య, మాలదాసు అబ్దుల్ సాబక్ సాహేబు, డి. కె. ఆమెరు, పి. నారాయణమూర్తి, రావుసాహేబు, సి. కల్లకొనెట్టియారు, కుర్చున్ బాద్ షా సాహేబు, టి. ఆర్. రామచంద్రశాస్త్రి, నౌ యాతాబ్ హుసేన్, గొ.ఎం. రామచంద్రారావు, కె.ఎన్. అయ్య, అయ్యక, పొక్కిన రామకృష్ణారావు, గోవిందరావు చతుర్వేదరావు గార్లు మున్నగువారు ఉపసన్యమైనారు. గొ.టి. రాజగోపాలాచారియారుగారు అగ్రాధిపత్యము వహించుచు.

The Imperial Legislative COUNCIL.

To-morrow's Business.

SIMLA, September 17

At to-morrow's meeting of the Imperial Legislative Council the Hon'ble Mr. J. P. Thompson will take the oath of allegiance.

Amendment to Arms Act Resolution.

The Hon'ble Dr. Sapru will move the following amendment to the resolution on modification of Arms Act moved by the Hon'ble Mr. Khaparde at the last meeting of the Council the discussion on which will be resumed to-morrow: That a committee of official and non-official members of this Council be appointed to consider and report to the Governor-General-in-Council to what extent the Indian Arms Act and the rules thereunder can be amended

The Resolutions.

The following resolutions have been admitted for discussion:—Mr. Patel will move (1) That the Governor-in-Council may be pleased to move the Secretary of State for India in Council to accept the recommendation of the Public Service Commissioners that the officers promoted to the Imperial Service be treated in future on terms of absolute equality in the matter of their salaries, allowances and pensions with officers who are directly recruited and that the only exception proposed by them in the case of the Indian Civil Service with regard to the salaries and allowances of promoted officers upto and including the stage of second grade Collector shall not be maintained; (2) that this Council recommends to the Governor-General-in-Council that immediate steps be taken to submit a representation to His Majesty's Government (a) That the appointment of (1) one Indian non-official on the committee to advise on the question of separation of the Indian from provincial functions and to recommend which of the functions assigned to the Province should be transferred subjects and (2) of two non-official Indian on the Committee to examine constituencies, franchise and the composition of the Legislative Council in each province shall be made in accordance with the recommendation of the elected members of the Indian Legislative Council. (b) That the appointment of one Indian non-official from each province on each committee shall be made in accordance with the recommendation of the elected members of the Provincial Legislative Council concerned and that the committee shall not be entitled to vote.

SIMLA, September 18.

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning. Sir George Lowry, vice president, presiding. There was a large attendance of members as well as visitors. Mr. Thompson was sworn in. Sir William Meyer asked the Council to consider and pass a Bill providing that certain taxation should take effect from the date of the introduction of the Bill.

United Provinces

Bakrid in Allahabad.

Passes off Quietly.

ALLAHABAD, September 17th.

Bakrid festival passed off quietly in Allahabad. There was no trouble of any kind. The District Magistrate and the Superintendent of Police made satisfactory arrangements which prevented any untoward incident.

Long-Distance Telephonic Communication.

Imperial Government Proposals.

ALLAHABAD, September 17.

The "Pioneer" understands: The Government of India have in contemplation the extensive development of long-distance telephonic communication. There are obvious difficulties at the moment in the way of embarking on any important engineering enterprise, but it is probable that, in the not very far distant future, communication by telephone will be established between Delhi and Calcutta and Calcutta and Bombay as well as between other important centres.

The War Loan.

Lucknow's Contribution.

LUCKNOW, September 17.

Subscriptions from Lucknow and districts to the War Loan is about 28 lakhs. Seven lakhs came in on the closing day.

BOMBAY

Bombay Textile Industries Association Telegram to the Commerce Members.

BOMBAY, September 17.

Association representing textile industries has sent the following telegram to Sir George Barnes, member of Commerce and Industry Department:—'On behalf of my committee representing a very large and important section of the textile industry, I send you a wire on the first instant which my committee regrets to learn from newspapers was neither placed before the council nor was afforded due consideration. The position is greatly altered for worse, since the proposals for the control of cloth were published. My committee thinks that distress in Bengal is due to restrictions on export of jute and rice reducing their prices to the disadvantage of cultivators and the remedy lies in the direction of affording relief to them by Government controlling jute and rice crops at a fair price. My committee respectfully enters emphatic protest at the proposed control of Indian cloth leaving imported cloth untouched. The proposed control of cloth followed by reports regarding excess profits tax have brought about an unprecedented crisis in the cloth market. Most mills have entered into forward contracts and the control will interfere with the timely delivery as merchants fearing big drop in prices are seriously

considering a concerted move to refuse taking delivery of any goods ordered by them. Falling prices of cloth already 25 per cent and further fall will inevitably produce panic and bring about financial crisis. When merchants combine not to take delivery, mills will be helpless to enforce it. My committee adheres to the view that the only effective method of reducing prices of cloth is the prevention of hoarding of goods both Indian and foreign by merchants with intent to profiteering. Licensing dealers and restricting maximum holding of stocks and relaxing Railway booking restrictions and facilitating the import of machinery by grant of priority certificates and extending working hours in mills to the extent before the new factory Act and prohibiting re-export of imported goods are alternative methods of relief. My committee, thinks the proposed control will not give relief to the poor and the position may become more acute after control as in the case of coal and petrol. My association will gladly co-operate with the Government in any measure they introduce, but trust the Government will not pass a measure which may harm textile industry without affording adequate relief to the poor. Kindly place this wire before select committee and the council'.

The Moderate Conference.

BOMBAY, September 17.

The executive committee of the Reception Committee of the All-India conference of Moderate party has passed a resolution that the question of representation in the reformed Legislative Councils by election of "Backward classes" Depressed classes" and important minorities will be considered by the subject committee of the conference.

South India

Looting in Calicut.

CALICUT, September 16.

The day labourers at Honke's Tila Works, Feroke, numbering about 200 and 300, struck work to-day on the ground that their wages are inadequate and that the Madura Trading Co. who own the works, had not acceded to their petition for higher wages to compensate for the greatly increased cost of living. The strikers came into Calicut and interposed at the entrance of the Madura Trading Co., who pacified them and promised to look into the matter. The strikers then went along the big bazaar, where several Indian merchants and shopkeepers gave them small money gifts as they said they were without means to buy food. A great many bazaars and shops were closed. The strikers threatened to act disorderly in any way, except that, before coming to Calicut, they threatened the Forman, an Eurasian, who it is said has been very unpopular with the generality of the labourers on the works.

The Legislative Council.

Bangalore, September 17.

A meeting of the Mysore Legislative Council was held to-day and lasted about 40 minutes only. In answer to an interpellation Mr. Raghavendra Rao Extra member of the Council said that export of food stuffs has not been absolutely prohibited but the traffic in some articles has been brought under control. This control is expected to check undue inflation of prices in course of time. It was also stated that the Government have no present intention of taking over stocks of food grains.

Mr. A. R. Bannerjee I.C.S., stated that the State Forests have been thrown open for free grazing in the districts in which scarcity of fodder has been reported. Date leaves are also being allowed to cut and removed according to the rules prescribed in that behalf. Orders have been issued for the grant of tank beds for the cultivation of quick growing fodder crops. The business done at the meeting included the passing of a bill extending the period of present additional members of council and a bill further to amend Mysore Excise regulation 190 was referred to select committee.

BANGALORE, September 17.

The following congratulatory message has been received the Commandant of the Mysore Imperial Service Regiment in field in connection with the gallantry displayed by the regiment in action on the 14th July 1918 in Palestine from General Chauvel commanding Deserters:—

"Please convey my heartiest congratulations to the Mysore Lancers for their brilliant work on the 14th July. Another message states: My heartiest congratulations on the gallant and successful operations of your regiment to-day. Stout healthy men on good horses always achieve success.

CALCUTTA

Suicide for Want of a Cloth.

PABNA, September 5.

(Delayed in Transmission.)

A case of suicide due to high prices of cloth is reported from Ramchandrapur, a village very close to the town of Pabna. It is said that the wife of Alimuddin Sheikh, an inhabitant of that village had committed suicide by hanging herself at about 10 a.m. as her husband could not purchase a piece of cloth for her. It is said that the deceased woman could not go out of the house as she had no cloth to properly cover herself.

ఒక విలేజుకు డిల్లు (వ్రాయుచున్నాను:— 7-వ తేదీ

ఉదయము కృష్ణాజ్ఞా యుద్ధక్షి గ్రామ ఉచిత ప్రాథమిక రాత్రి పాఠశాల ప్రధానాధ్యక్షి బాబ్జాకృష్ణయ్య పరలోక గతుడగుటచే అవిద్యార్థి గౌరవాధ్యక్షు పాఠశాల మూయబడెను. పాఠశాలవిద్యార్థులు ఉపాధ్యాయుల కలసి తమరు చదువు వెల్లడించుచు అవిద్యార్థి యాత్మకు ఈశ్వరుడు కానీ నొసంగుటకు ప్రార్థించిరి.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Central Powers

Austro-Hungarian Peace Invitation. Full Text Given.

London, September 15.
The following is the full version of the Austro-Hungarian Government's invitation to belligerent Governments to enter upon non-binding peace discussions. The note says:—Objective conscientious examination of the situation of all belligerents no longer leaves any doubt that all belligerents long for a speedy end to the bloody struggle. Nevertheless it has not hitherto been possible to create preliminary conditions which would be calculated to bring peace efforts nearer realisation and bridge the gap which still separates the belligerents. More effective ways and means must therefore be considered by which responsible statesmen in all countries can be offered an opportunity to investigate the present possibilities of an understanding. The first step which Austro-Hungary, in accordance with her Allies, undertook on the 12th December 1916 for bringing about peace did not lead to the end hoped for. The note alleges that this was owing to the fact that the Allies suppressed every discussion of the peace idea, but the peace step then taken was not entirely without result. The peace question has not since vanished from the order of the day and though public discussions prove that the differences still separating belligerents in their conception of peace conditions are not slight, nevertheless an atmosphere has been formed which no longer excludes the discussion of peace. The utterances of responsible statesmen indicate that the desire to reach an understanding, and not to decide war exclusively by force of arms, is beginning gradually to penetrate Allied States, except in case of some blinded war-agitators who certainly must not be estimated lightly.

The Path to Peace

The Austro-Hungarian Government is conscious that after the devastation of war it will be impossible to re-establish the tottering world to order at a single stroke. The path to peace is toilsome and wearisome, yet it is our duty to tread it. If there are still responsible factors who desire to overcome their opponents militarily, there can no longer be any doubt that this aim, even if it were attainable, would first necessitate a further bloody and protracted struggle. But even a victorious peace will no longer be able to make good the consequences of such a policy which would be fatal to the whole of Europe. Only a peace which could righteously adjust the still divergent conceptions of opponents would be the peace desired by all the peoples. With this consciousness and unwaveringly endeavouring to labour in the interests of peace, the Austro-Hungarian Government now again comes forward with a suggestion with the object of bringing about direct discussion between enemy powers. The earnest will to peace of the broad classes of population of all States who are jointly suffering through the war and the indisputable approachment in individual controversial questions as well as a more general conciliatory atmosphere seems to us to give a certain guarantee that a fresh peace step might at present offer possibility of success. The peace offer which the Quadruple Alliance addressed to their opponents on the 12th December 1916 and the conciliatory and basic ideas of which they have never given up, signifies in spite of its rejection, an important stage in the history of this war.

Development of Discussion.

The question of peace has from that moment stood in the centre of European, indeed of the world, discussion and has occupied and dominated it in an ever-increasing measure. Almost all belligerents have in turn again and again expressed themselves on the question of peace and its pre-requisites and conditions. The line of development of these discussions, however, has not been uniform and steady. The basic standpoint has changed under the influence of the military and political position, but hitherto it has not led to tangible and practically utilisable result. It is true that the distance between the conceptions of the two sides has on the whole somewhat decreased, and that in spite of a continuance of decided and hitherto unbridged differences a partial turning from many of the most extreme concrete war aims is visible and certain agreement relative to general basic principles of a world peace manifests itself.

In both camps there is undoubtedly observable in broad classes of population the growth of the will to peace and understanding. Moreover the comparison of the reception of peace proposals of the Quadruple Alliance by their opponents with the later utterances of responsible statesmen of the latter as well as of non-responsible but in no way politically uninfluential personalities confirms this impression. For example while the Allies' reply to President Wilson made demands amounting to dismemberment of Austria-Hungary and diminution and profound internal transformation of Germany, these demands, the realisation of which was based on the supposition of an overwhelming victory, were later modified in many official Entente declarations or partly dropped. Thus Mr. Balfour in the House of Commons a year ago expressly recognised that Austria-Hungary must itself solve its internal problem and that nobody could impose a constitution upon Germany from outside. Mr. Lloyd George, at the beginning of 1918 declared that it was not Allied war aim to partition Austria-Hungary and reform Germany internally. It may also be considered symptomatic that in December 1917, Mr. Balfour categorically repudiated the assumption that British policy had ever been in favour of the creation of an independent state out of the territories on the left bank of the Rhine.

After affirming that the Central Powers are only waging a war of defence for the integrity and the security of their territories, the note proceeds to say that far more outspokenly than in the domain of concrete war aims has the approachment of conceptions proceeded regarding guiding lines on which peace shall be concluded. President Wilson in his speeches on February 12th and July 4th this year formulated principles which the Allies did not contradict and whose far-reaching application is likely to meet with no objection

from the Quadruple Alliance presupposing that this application is general and reconcilable with the interests of the States concerned. Agreement on general principles does not suffice. It is a matter of reaching accord on their interpretation and application to individual concrete war and peace questions. An unprejudiced observer cannot doubt that in all belligerent States desire for peace by understanding is enormously strengthened and that conviction is spreading that the continuance of this bloody struggle must transform Europe into ruins without any guarantee of bringing a decision by arms.

The note affirms that there is no serious prospect of reaching an understanding by continuing to discuss peace in the way hitherto followed. Therefore another method should be chosen which would enable direct verbal discussion solely between the representatives of the Governments and subjects. Such a discussion would include opposing conceptions of individual belligerent states and mutual enlightenment as well as general principles that shall serve as a basis for peace regarding which in the first place agreement can be sought with prospect of success. As soon as agreement is reached on fundamental principles an attempt must be made concretely to apply them to individual peace questions, and thereby bring about their solution. The note explains that war activities would not be interrupted and discussions would only go as far as the participants considered that they offered prospects of success. No disadvantages could arise from them for the States represented. What at first does not succeed can be repeated, mountains of old misunderstandings might be removed and many new things perceived. An belligerent owes it to humanity jointly to examine whether after a costly and undecided struggle whose entire course points to an understanding, it is possible to end this terrible struggle. The Austro-Hungarian Government therefore proposes that all belligerent Governments send delegates to a confidential non-binding discussion on the basic principles for the conclusion of peace in a neutral country and at an early date.

Mr. Balfour's Stinging Criticism. No Profitable Result Possible.

London, September 16.
Speaking in the Savoy Hotel this afternoon Mr. Balfour, referring to the Austrian peace proposal, said he had only seen it in the newspapers and had not consulted his colleagues in Government about it. He would not, he said, treat disrespectfully any proposal that would end or shorten this calamitous war, but he could not see that the Austrian proposal offered a basis for anything more than a truce. The Austrians' proposals were irresponsible conversations. He did not think there was the slightest prospect that such conversations should be profitably initiated under present conditions. With every desire to look favourably upon the Austrian proposal, he was utterly unable to say that any profitable result could accrue from accepting it. He pointed out that the Germans had hitherto not made anything which could be construed into a definite peace proposal. The German peace offer of 1916, to which the Austrian proposal referred, was a brief document largely occupied with saying how brave, powerful and invincible the German armies were. It did not contain a single concrete proposal regarding the terms which Germany would accept if peace she desired. Mr. Balfour read an extract from the 1916 proposal which said that respect for the rights of other nations was not incompatible with Germany's own rights. Mr. Balfour added that we now knew that the suggestion contained what everyone knows to be untrue and which history will stigmatise as untrue. How then, asked Mr. Balfour, could Austria say that peace negotiations were started in 1916 and the present proposals were a continuation of that unfruitful effort?

Not a Genuine Peace Move.

Mr. Balfour declared that this cynical Austrian proposal was not a genuine attempt to obtain peace, but an attempt to divide the Allies. No coalition had ever been so strong as the alliance and the enemy would not succeed in breaking up this alliance. No useful purpose could be served by conversations when there was no misunderstanding. There was not the slightest misunderstanding between the Allies and the Central Powers. Therefore the proposed conversations could be of no practical use. Referring to Germany's demand for a return of her colonies, Mr. Balfour said, here again was a point on which there could be no misunderstanding (Hear Hear) Germany stood on one side. We stood on the other (Applause). It was impossible to conceive that any conversation could bridge over a difference so deep, or restore to the power of Germany those unhappy populations which she had misused, or give back to Germany control over those naval bases which could give her control of the means of communication not only between parts of the British Empire, but between the civilised nations of the world (Applause). Nobody in Britain could accept this German demand, as it stood unqualified, until the German authorities were prepared to show an open mind in conformity with what the Allies believed to be the cause of justice, civilisation and right. Mere conversations would be fruitless. I cannot, said Mr. Balfour, bring myself to believe that there is an honest desire among our enemies to arrive at an understanding upon terms which it would be possible for us to accept. Therefore we have little to hope for from this new effort (Hear, Hear) I am sure that it cannot produce peace (Applause). Illustrating the difficulty in dealing with any proposals for a peace talk at present, Mr. Balfour drew attention to the speech of the German Vice-Chancellor last week, which was perfectly explicit on several vital questions. Did the Viennese authorities know, or did they not know, of this speech? The Vice-Chancellor, who did not speak for the Extremists but for the Liberal Wing of the German Government, did not say that Germany would do anything to restore Belgian prosperity or give indemnities to the country she had wasted, brutalised and ravaged.

Let the Quadruple Alliance, Accept Wilson's Fourteen Points. As a Basis for Peace.

London, September 16.
WASHINGTON.—Officials think that the principal object of the Austrian note is to convince the Austro-German peoples that their Governments really desire peace. This is necessitated by the highly dangerous rebellious feeling in the Central Empires, particularly in Austria. It is

pointed out that this object could be accomplished speedily and effectively by the full and unqualified acceptance by Austria and Germany of President Wilson's fourteen points as the proper basis of peace.

U. S. Reply to Austro-Hungarian Note. American Peace Conditions Insisted Upon.

London, September 17.
WASHINGTON.—Official reply to the Austro-Hungarian note runs as follows. The Government of the United States feels that there is only one reply which it can make to Austro-Hungarian suggestion. It has repeatedly and with entire candour stated the terms on which the United States will consider peace and can and will entertain no proposal for a conference upon a matter concerning which it has made its position and purpose so plain.

Luncheon to Colonial Pressmen. Mr. Balfour's Speech.

London, September 16.
The following is the full version of certain passages in Mr. Balfour's speech the occasion of which was the Colonial Institute luncheon to South African, Australian and New Zealand Pressmen.

Mr. Balfour said: "The Public of the Entente countries earnestly and passionately desire peace but until Germany is willing to look at problems which confront us in a different spirit from her present spirit, conversations will be useless and we are therefore forced to the conclusion that when they put forward such proposals as these it is not because they think that proposals will be accepted but because they wish to do something to divide the Allies. I fear there is not an honest desire among our enemies to arrive at an honest understanding with us upon terms which it would be possible for us to accept."

I am driven perforce with great reluctance to the conclusion that this is an attempt to weaken the force which is proving too strong for them in the field by working upon those sentiments sometimes honourable sometimes mistaken, honourable in origin, mistaken in their development, which they believe to exist in all countries and which they think can be turned to their purpose to work out their ends (Hear Hear) I am sure, or almost sure, that this new effort cannot produce peace and I am sure that it will not divide the Allies. (Loud cheers). The German excels when he deals in methods of direct, simple and efficient brutality. When he tries to dress himself in President Wilson's colours or act a part which he thinks Mr. Wilson would like him to play he is very clumsy because he is a very insincere actor. However he may dress himself the mailed fist always appears. Negotiations can never be effected or be fruitful until those responsible for German policy understand that borrowing and clumsily endeavouring to adapt President Wilson's phrases to their policy at a moment when everywhere they have power they are violating fundamental essentials of all President Wilson's teaching is a policy which will never deceive even the simplest minded amongst the Allies. It seems to me almost incredible that anything good can come of these proposals.

Great Britain

The Premier.

Resumption of Lancashire Tour.

LONDON, September 13.—Mr. Lloyd-George hopes to resume his Lancashire Tour to-morrow.

Three V. C. Heroes, Gallant Sacrifices.

London, September 13.
The following Victoria Crosses are gazetted:—Australians: Lieut. Albert Borella:—He captured a machine-gun, and also with ten men, captured a very strong position, he himself shooting many of the enemy. He subsequently inspired his platoon to repulse with very heavy loss two strong counter-attacks in the second of which his platoon was outnumbered by ten to one.

Serg. John Meikle (Seaforths): Single-handed he put out of action the crews of two machine-guns. He was killed while attacking another machine-gun which his bravery enabled two other men to be put out of action.

Corpl. Joseph Kaebler (Quebec Regiment):—When the whole of his section, except one, had become casualties, he jumped on to the parapet, and held up the enemy with his Lewis gun and finally firing all the time fell backwards into the trench mortally wounded. He fired his last cartridges at the retreating Germans while lying on his back in the trench and before losing consciousness he shouted to the wounded "Keep it up boys. Don't let them through. We must stop them." Complete repulse of the enemy at this point is due to his remarkable bravery and self-sacrifice.

France

Paris Bombed

London, September 16.
PARIS.—It is officially announced that a German raiding aeroplane was brought down in a Paris suburb, and three German airmen killed.

London, September 16.
PARIS.—The air raid on Paris this morning, the first since August 15, was one of the most remarkable up to the present owing to the intensity of the anti-aircraft fire and the determination of the raiders, indicating the enemy's desire to intimidate the population, perhaps as a part of the peace offensive.

London, September 17.
PARIS.—It is officially announced that a second German raider was brought down by anti-aircraft guns and dropped in the forest of Compeigne.

Inter-Allied Naval Council.

London, September 16.
PARIS. The Inter-Allied naval council met here to-day, the French Minister of Marine presiding. There were also present Admiral Sir Roselyn Wemyss, representing Great Britain, Admiral Sims, representing the United States, besides Italian and Japanese representatives.

General

Industrial Development of Siberia
A Russo-Japanese Corporation Started

LONDON, September 17.
TOKIO.—An organisation of Russo-Japanese Economic Corporation for commercial and industrial development of Siberia has practically been completed. The Capital of the Corporation amounts to from 10 to 20 million roubles.

Western Front

The American Victory.
Marshal Haig's Congratulations.

LONDON, September 16.
In a special order MARSHAL HAIG congratulates General Pershing on the victory of the initial American offensive. Sir Douglas Haig requests General Pershing to convey to all ranks his unbounded admiration and pleasure of the British Army.

LONDON, September 16.—10-50 P. M.
The British communique says:—In southern portion of our front our patrols brought in a few prisoners. We slightly advanced our line in the neighbourhood of Ploeg-Tiers east of Ypres. Aviation improving weather was marked by an increase in activity. We encountered many hostile machines on the German side of the line and there were many combats. We destroyed 29 enemy machines and drove down seven out of control. We brought down a large enemy bombing machine after dark. Sixteen British machines are missing including two nightfliers. We successfully and heavily bombed four enemy aerodromes one during day and three during night. In the past 24 hours we have dropped 30 tons of bombs.

LONDON, September 17.—1-25 A. M.
Last night's French communique says:—During day the French continued their attacks northeast and east of Nancy and in spite of resistance advanced one kilometre on a front of four kilometres capturing 600 prisoners and two 47 guns. Our aviators were very active yesterday blinding enemy observations. Sixteen balloons were set on fire and twelve aeroplanes brought down. Big stations and roads behind enemy lines were heavily bombed. Big fires were started and much damage done.

LONDON, September 17.—1-5 P. M.
The British communique says:—We progressed on Monday in the direction of Levisgner northwestward of St. Quentin. We also slightly improved our positions northwestward of Hulluch and northeastward of Neuve Chapelle.

News from Woeuvre Excellent.
American Advance.

LONDON, September 17.
PARIS.—Papers say that news from Woeuvre is excellent. Americans have gone beyond Villers, Sons, Remy and have reached Vandiers two and half kilometres from the frontier station. East and northeast of Julny Americans following the valley of Raptidmad carried a series of strongly fortified positions in the direction of Gorze and Chamblay. Towards Freness the French have advanced three kilometres on a front of eighteen and reached the line east of Watronville and west of Hautcourt, Dieppe and Morgenville.

General Manjin's Attack.

LONDON, September 17.
Reuter's correspondent at the French headquarters in a wire last evening said:—On the Plateau east of Laffaux Mill General Manjin attacked this morning in the direction of Angardien on Soissons Maubeuge road and Colombe farm near Jouy and advanced one kilometre on a front of four kilometres capturing several positions in the valley separating Saroy from the plateau of Jouy. Numerous prisoners and machineguns were taken. In spite of machine-guns and artillery and sweeping vigorous counter-attacks, the French maintained themselves in captured positions. The chief feature of the day's fighting was the capture of numerous subterranean passages dug under the plateau in which the Germans put up desperate furious defence but lost heavily.

Official Reports.

More Prisoners.

LONDON, September 16.—4-30 P. M.
A French communique says:—Between the Oise and the Aisne we continued to progress during the night east of Vauxaillon and carried Montlesingay taking nearly three hundred prisoners. Further south, we captured Vailly. We carried out a raid in the region of Leintre in Lorraine and took prisoners.

Low German Morale.

LONDON, September 16.
Reuter's correspondent at British Headquarters wiring to-day says:—Our advance in the Ypres canal sector reached a ceph of a thousand yards. Forty-seven prisoners were taken. There has been much minor activity in the Cambrai region, where according to a captured order, the enemy attaches much importance to the retention of territory. Indication of the state of German morale is shown by a captured order referring to "rumours spread behind the front by people who have lost their nerves." Another order threatens with court-martial men returning from the front without arms.

350 Bombs Dropped on German Targets

LONDON, September 17.
The Air Ministry announces:—On the night of September 15-16, our aeroplanes heavily and repeatedly attacked four enemy aerodromes with excellent results. They started four fires, wrecked three enemy machines on ground demolished two hangars, directly hit several other hangars, and hit a transport convoy four times

bombed railways at Metz-Sablon causing a fire. They successfully attacked the railway junctions at Mainz and decks and sidings at Karlsruhe with good results on both targets. Seventeen direct hits were registered on Karlsruhe where 3½ tons of bombs were dropped. A total of 350 bombs weighing 16½ tons was dropped. All our machines returned.

Italian Front

A Successful Raid.

LONDON, September 16.
A wireless Italian official message says:—We successfully raided the lines north-west and north of Grappa, improving our positions at some points and taking 321 prisoners and numerous machine-guns.

Salonika Front

Success on Salonika Front.

Mr. Balfour's Speech at a Dinner.

LONDON, September 16.
Mr. Balfour speaking at a Greek dinner at Carlton, referring to the Salonika offensive, stated that the first and second line of enemy trenches, also various important hills had been carried and eight hundred prisoners taken. This was only a prelude to the greater successes and triumphs in which the British and Greek troops would take an equal and glorious part.

Advance in Siberia.

Hoblovskas Entered in.

LONDON, September 17.
An official message from Tokio says:—Our Main cavalry force has entered Hoblovskas. The people are friendly. The Allies have captured large quantity of railway material and 190 prisoners including a German Officer.

Big Developments on Salonika Front.

Expected Shortly.

A Greek Minister's Views.

LONDON, September 17.
In an interview with Reuter Mr. Michal Acopoulas, the Greek Minister of Agriculture, said:—Greece had two hundred thousand soldiers under arms and could raise an additional hundred thousand, but was handicapped owing to lack of shipping. She was immediately beginning to build ship yards. In conclusion he said he was convinced that Salonika front was far more important than was generally realised. There would soon be big developments there.

Jugoslave Advance.

Completely Successful.

LONDON, September 17.
The Serbian communique of yesterday's date says:—The offensive continues completely successful. The front pierced is now over twenty kilometres. We have advanced over eight kilometres and hitherto taken over three thousand prisoners and twentyfour guns. Jugoslave division reached Kojlak a very important position in this region.

The French Eastern Communique

LONDON, September 16.
The French eastern communique says:—Yesterday after a violent artillery preparation the French and the Serbians attacked enemy works in the mountainous zone of Dobropolje. The entire first line of Bulgarian positions was brilliantly carried on a front of eleven kilometres despite difficulties of ground. Many prisoners and guns were taken and important booty was captured. Operations are developing favourably. The British and Serbian airmen effectively supported infantry and bombed communications.

Siberian Front

LONDON, September 16.
A Wireless German communique says:—The enemy between the Ailette and the Aisne on Sunday somewhat extended the point at which they broke through on the previous day and gained a footing in the southern point of Vailly. Between Lorraine and Moselle vigorous infantry engagement developed before our new positions. The enemy in the evening stood approximately on the line Frenes St. Hilaine-Haumont-Rembercourt and Rappre forest.

CENTRAL POWER

Esthonia and German Claims.

Mr. Balfour's Protest.

LONDON, September 16.
Replying to a protest by the representative of the Esthonian Provisional Government in England against German oppression in Esthonia, Mr. Balfour has given an assurance that Great Britain repudiates emphatically the claim of Germany to exercise any kind of sovereignty in or right to dispose of Esthonia. No peace, which does not embody that principle, will be satisfactory to Great Britain.

Eating Dead Bodies.

Terrible Crime of a Bhil.

BOMBAY, September 16.
A Karachi correspondent of the "Bombay Chronicle" wires that a Bhil and a Brohi are to be put before the Magistrate there on a charge of horrible crime. It is alleged that the accused had been in the habit of removing at night corpses of children after internment from Mahomedan cemetery to a cave not far away where they prepared and ate decayed flesh of dead bodies, and afterwards selling the cloth in which they were shrouded in the bazaar.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

—10:—

(BY WIRE.)

Calcutta

ANGLO-INDIAN EMPIRE
ASSOCIATION.Bengal Branch Secretary
Accepts the Reforms.

CALCUTTA, September 17.
The Secretary of the Bengal Branch of the Anglo-Indian Empire League, in a letter to the Governor says that on the whole his Council are of opinion that the reform scheme is suited to the present needs of India. After thanking H. E. the Viceroy and the Secretary of State the Council ask that a progressive proportion of public service appointments be definitely earmarked for Anglo-Indians who are qualified for the same and express their gratitude for kind reference made by the distinguished framers of the scheme and for their consideration of Anglo-Indian community as evidenced in paragraphs 135 and 346 of the report. Dealing with paragraph 155 they hold that it is a distinct advantage that the community is offered representation and they would respectfully request that any such representation in public bodies, including Provincial and Imperial Legislatures should be granted on the basis of an electorate. They recognise that in advocating this policy they are opening the question of communal electoral representation which in the report is limited to the Mahomedans and Sikhs only, but with reference to this question they learn that the intention of the Parliament is to appoint an electoral committee to investigate the claims of different communities on this large and important issue. Certain qualifications entitling an Anglo-Indian to a vote are then suggested.

In Calcutta.

CALCUTTA, September 17.
To-day Bakrid passed off smoothly in Calcutta and its suburbs. Early this morning a large number of Mahomedans assembled in different Mosques and said prayers after which Korbani ceremony was performed without the slightest hitch. At Serampore 12 miles from Calcutta trouble over cow-killing was apprehended but through the intervention of officials an amicable settlement between Hindus and Mahomedans was arrived at and the day was a quiet one.

Bombay

Influenza Epidemic.
Again Raging in Bombay.

BOMBAY, September 17.
The epidemic of influenza is again raging in Bombay city. Death rate sprang to over 51 last week against just over in the preceding week and influenza is the cause. Yesterday death's totalled 293. It is hoped that as usual the epidemic lasts about 10 days. The worst is now reached. Deaths it seems, do not result from the influenza itself which is not a dangerous disease but from chill caught by the people who treat the complaint as ordinary fever. The victims are mostly people of the poorer classes and the majority are children. Nakedness and neglect lead to pneumonia and it is this that kills.

The Mamdar's Association

BOMBAY, September 17.
A Satara correspondent wires:—At the annual meeting of the Mamdar's Central Association resolutions other than on agrarian matters were passed declaring India's fitness for responsible government, protesting against the insinuation in the reform scheme to the contrary and characterising it as unsatisfactory and inadequate without modifications suggested by the Congress and urging for such modifications of the Arms Act as would bring it in conformity with the English Law and for free issue of licences to Mandars.

The Bombay Cricket Carnival.

POONA, September 17.
From 118 the presidency this morning carried their total to 132 when the innings closed after exactly half an hour's play. The ground was still in a very sticky condition and the play was therefore delayed till 12-45 p. m. Tarrant carried his overnight score to 34 when he was neatly held in slips.

Some extraordinary cricket was witnessed when the Parsees went in to bat this afternoon. Wickets fell in rapid succession, all to catches and the Parai side were put out for a meagre total of 33 runs in 65 minutes. If this result was depressing for Parsees, their spirits rose considerably and with it excitement mounted up when the first four Presidency batsmen were dismissed in similar fashion with a total only of seven. Among those sent back with Ducks was the redoubtable Tarrant who was caught by Gandhi in outer fields off mighty aripe. The Presidency Europeans' lot was stayed when Frayson joined Carnety.

Parsees first innings 33 runs.

Garnett and Drayson took score to 40 with as many minutes play, but their stand was useful as it helped to restore confidence. The only other player on Presidency side to get into double figures was Major Weigall. Enters side out for 76 runs. Presidency Captain declaring his innings closed at 5-30 P. M. when there seemed little likelihood of any addition to the score. This left the Parsees 176 runs to get to win. Within quarter of an hour the play continued. They lost two wickets for six runs so that it will need a great deal of luck for them to win.

Presidency 2nd innings 76 runs.

ప్రజాభిప్రాయములు

I. నాణ్యతకళాశాల.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశీయ కళాశాల:

అయ్యో, సాధారణముగ ఆర్యవైశ్యమహాసంఘము మనవారివృద్ధికి యేర్పడియున్నదని మనము ద్వేషము. ఆసంఘము స్థాపించి ఆరు సంవత్సరములపైగా నైనది. అక్కడక్కడ సభలను జరిపిరి. వారు మన కేవిధముగ మేలు చేసినది, ఏకీకరణము చేసినది, వారి కలన ఫలములు నిదివరకు నెవరికిని తెలియదు. సంఘమువారు ఒక వైశ్యవైఖ్యను స్థాపించి అందు మనవారి వృద్ధికి కొన్ని కొన్ని సంగతులను ప్రకటించుచుండిరి. ఏకాగ్రణము చేసిన పత్రిక మూడు నాలుగు సంవత్సరములనుండి వెలువడుట లేదు. ఆ కారణము మనకు తెలియకున్నది. ఆర్యవైశ్యసంఘము సంవత్సరమున కొకసారి ఒక్కొక్క ప్రదేశమును చేరి సభల జరుపుచున్నారు. సభలయందు వారు చేసిన తీర్మానములలో ఒకటియైనను నాణ్యతకళాశాలకు సంబంధించినది సరించుట లేదు. అందుచే సభలను నేమియులాభము కానరానటు తోచుచున్నది. ఆసభలకు పోసిన సామ్యము ధర్మము క్రింద పెట్టిన బాగుండెడిది.

కడచిన సభయందు మనవారికి ఆంగ్లేయ భాష నేర్పి అందులో నాణ్యతవిద్యను ప్రథమ పాఠముగ నుంచి కళాపీఠ యెడల మనకు విశేషలాభము కలుగునని చర్చించి తుదకు ఒక కళాశాలను నిర్మింపవలయునని తలచిరి గాని ఆసంగతి సభ ప్రార్థనయైన తరువాత మొక్కుదురు అనుకొన్నవారు లేరు. ఇకనైనను దీనిని గురించి సభవారు కొంత శ్రద్ధ వహించిన యెడల మనకు విశేషలాభము గలదు. ఒక చిన్న సభను ఏర్పాటుచేసి ఒక కళాశాలను ఏర్పరచి దాని కా సభవారు అధికారులై వృద్ధిచేయుటకు సలహాధములు పాటుపడవలయును. మరియు వీరు ఒకటికొకటి నాణ్యతకళాశాలలు ఆంగ్లమునందును తెలుగునందును అక్కడక్కడ నుంచువలయును. ఈ పాఠశాలలయందు పాశ్చాత్య నాణ్యతవిద్యయు మలను లేక్కవాయు విధమును, భాషాంతరీకరించి ఆంగ్ల భాష తెలియనివారికి గొప్పపలయును. ఇంకను ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనిన వారికి అందులోనే నేర్పవలయును. ఏనికి సహాయపడుకొని నాణ్యతవిద్యను నేరుగల మొకపత్రికను స్థాపించి స్వల్పచందాన ఏర్పాటుచేసి అందఱు తెప్పించుకొనుకొని చేయవలయును. ఈ కళాశాలకు కొందరిని పరదేశముల కంపి అచ్చటి నాణ్యతవిద్య మొదలగు వానిని నేర్పకొని కళాశాలలయందు ఉపాధ్యాయులుగ చేరి బాలురకు విద్యగలపు నట్లు చేయవలయును.

చెన్నుపురి. వి. వేంకటలక్ష్మీనారాయణగుప్త.

II

బహుమానము రు 100 లు

భారతదేశకృషి చరిత్రము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశీయ కళాశాల:

అయ్యో, ఈ దేశమునందు నేలదున్ని సాగు చేసి పంటలు పండించుటకు గురించి ఆదికాలమునుండి యిప్పటికవరకు జరగుచు వచ్చిన కృషిచరిత్రమును వ్రాసినవారికి, మొదటిసారిగా అగ్రకల్పరూపి ప్రొఫెసరుగారు గు.రా.రా.శ్రీ దువ్వారీ బాలకృష్ణమూర్తిగారికి నీ క్రింది విముచుల చొప్పున నూరు రూపాయల బహుమానము నిచ్చెదరు.

నియమములు

- (1) వ్యాసము నుల వైన తెనుగు భాషను వ్రాయవలయును. (2) అది గోదావరి జిల్లా సంఘపు కార్యదర్శి దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారికి నీర్పాదించుట. చైత్ర శుద్ధపాడ్య మిలోగా చేరవలయును. (3) క్రుత్తి స్మృతి పురాణాదులలో నుండి యే ప్రమాణమునైనను, అంశమునైనను గ్రహించియెడల నాయుగంధములోని సంస్కృతవాక్యముల నుదాహరించుటకాక అవి యాగంధములలో నేర్పాగములలోనివో విస్పష్టముగా తెలుపవలయును. (4) గ్రంథము ముద్రణమున 50 పాపుతావులకు తగ్గుగూడదు. (5) ఈ క్రిందనే చేర్పిన విడిచివారు గ్రంథప్రాశస్త్యమును నిర్ణయించురు. (1) గు.రా.రా.శ్రీ దివాన్ బహదూరు కి కొందిరాయ నుకాచాక్షులు గారు, ఎమ్. ఏ. డి. యల్; యల్, ఎమ్. యు. విజయనగరం మహారాజులుంగారి కాలేజీ (ప్రిన్సిపలు గారు. (2) శ్రీశంకర నానుమతరావు పంతులుగారు. ఎమ్.

ఏ. డి. యల్. బందరు ఆంధ్రవాణిజ్య కళాశాల (ప్రిన్సిపలు గారు. (3) మ.రా.రా.శ్రీ నడింపల్లి ముప్పరాజుగారు, అల్ల కడము అనులాపురం తాలూకా (4) మ.రా.రా.శ్రీ దువ్వారీ బాలకృష్ణమూర్తి పంతులుగారు, మొదటిసారిగా అగ్రకల్ప రూపి ప్రొఫెసరుగారు. (5) శ్రీదుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు డి. ఏ. గోదావరిమండల సంఘకార్యదర్శి గారు.

(6) గ్రంథగుణాతిశయమునుబట్టి బహుమానద్రవ్యమును రు 150 ల వరకు హెచ్చించుటకు వైన చేర్పొన్న నిర్ణయ కధికార ముందును.

ఈ బహుమానద్రవ్యము గోదావరిమండల సంఘమువారి సరమున నున్నది.

ఇంగ్లీషునకూడ నీవిషయమును గురించియే (వ్రాయ నిర్ణయించిన గ్రంథము లింతకు మునుపు చేసిన ప్రకటనకును దీనిని సంబంధము లేదు. ఈ బహుమానము వేఱని తెలియ వలయును.

ఈ విషయమును గురించి యింకను తెలియగోరువారి క్రింద సంతకము చేసినవారిచేత వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

కాకినాడ, దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు. నెవ్రెంబరు 10 గోదావరిమండల సంఘ కార్యదర్శి.

III

ఆంధ్రోద్యమము.

అయ్యో, రావుసాహెబు మాదిరిచే పేంకటరత్నము నాయుడుగారు గోదావరి మండల బ్రాహ్మణేతర సభావ్యవసంఘాధ్యక్షులుగా పీఠతలంకరించి ఆంధ్రోద్యమమునుగూర్చి మిక్కిలి చింతించి తమ ఆసమాన సంఘభక్తిని సమచిత్రసంఘ సేవాసరత్నని సుకృతముచేసిరి. ఉద్యమము సత్వరాభివృద్ధి జెందుచున్నది. ఇక మన మూరకుండజనదు. దృఢమగునసమృద్ధి జూపవలయును. ఈ యుద్యమమును పెంపొందించువారు శేషములో బాధ్యతలేనివారు. ఉద్యోగములకై తలబాలుపడుచు ప్రత్యేకరాష్ట్రాధికారముచే లాభము పొంద జూచువారు. భారతంతయు బ్రాహ్మణేతరులవై బడునని వీరు కొన్ని కొన్ని కారణములను వెలిబుచ్చి, మిక్కిలి సంభావించిరి. బ్రాహ్మణేతర సంఘాభిమానమును వెల్లడించి ఆంధ్రోద్యమము 5 సంవత్సరములనుండి సత్వరాభివృద్ధి మొందుచున్న మాట వాస్తవము. సత్వరాభివృద్ధియే కాదు. ఆంధ్రుల బావి భాగ్యోదయమహావృక్షము చిగిచి పువ్వులు పూచి నాయులు గావి భరతరత్నమున ఆంధ్రుల చేరు నూతనతత్వనిర్మాణ కులలో అగ్రస్థాన తలంకరించెదమాట వాస్తవము. ఇందు కెన రెన్ని విధముల విలపించినను కండ్లనీరు కాల్యతై కటిప్రదేశమున బడుట తప్ప నేలులాభము కనిపించదు. రాష్ట్రోద్యమము దైవ ప్రేరేపితము. ఈశ్వర సేవాభిలాషులగు సోదరుల పని త్రసంకల్పము. దానికి ఎవ్వరడ్డుపడగలరు? నిలిచి మాటాడగలరు? దుస్తరము; దుష్కరము. శేషములో బాధ్యతలేనివారు స్వలాభమునకు తలబాలుడడి బయలుదీసినయుద్యమమని నాయుడు గారు చెప్పగలిగిరి. ఇందు బాధ్యతలేనివారెవరు? బాధ్యతయే లేనివారికి స్వలాభ మెట్లుంటుంటేదరు? తమ సోదరులగు బ్రాహ్మణేతరులకు వ్యయముతప్ప లాభమొందదని జ్యోతిషము జెప్పిరి. వీరిసోదర కన్యనివారకాపరత్వము ఆతీతము. ఇందు కనేక సందనములు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రా నిర్ధాంతము మానవమాన నికవికాసమానము నూతన జాత్యభివృద్ధికి తోడ్పడి దేశమున నందరిని బాధ్యతగలవారిగా చేయునని వ్యక్తపరచిన మహాత్మ్యంధి, మిసెస్ బీసెంటు, కర్తము మొదలగువారు స్వలాభసరులని జెప్పి సాహసించెదరా? రాష్ట్రనిర్మాణములన అధికారమంతయు నొకజాతికే చెందునని చెప్పించుండిరి. ఇది ఎంత సుమంజసమో నిజ్జాలకు తెలియకుండదు. రాష్ట్రోద్యమము అధికారప్రాప్తిలక్ష్యమున కుపకరించుటకు వీరు ఏమూత్రములను కనిపెట్టిరో తెలుపలేదు. విపరీతభావములు వ్యాపించుటయు సంభవించునని వీరుజెప్పిరి. నాయకుని పెట్టిన విపరీతభావ నిర్ధాంతమునకు వందనములు. యోగముగా నూతననూతననిర్మాణములు దుర్బల్యము లగరా? మరియు నీ యుద్యమమును మొదలుట ఖండింపవలయునని వీరు తమసోదరుల కుపకేళించిరి. మొదలుట ఖండించుట యనుటలో నాయుడుగారు యభిప్రాయమేమి? ఆంధ్రదేశ భావి భాగ్యోదయ సాధనిర్మాణములకందమనకే కదా? వీరిట్టిలాజు పెట్టి సోదరుల కనుజ్ఞ విచ్చుట ఎంత సాహసము? ఎవరియొక్క తేరుమునకు ఆహ్వానము నిద్రాహారములు వర్జించి ఆసమాన సాంఘిక సేవాత్మకమైన మెలంకు ముందెనో అట్టిబ్రాహ్మణేతరుల భావిభాగ్యోదయ సంపత్తి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రా నిర్మాణమున నిమిడి యున్నదని

నాయుడుగారికి మేధానిధులకు తెలియకుండుట శోచనీయము. ఆంధ్రోద్యమము జాతీయస్వరూప నిర్మాణమున కత్యంత సరమని తెలియజెప్పిన నాయునింగారు నాయుడుగారి యూహలో పాల్గొనకుండుట విచారార్హము. అధికారములకాసింది తమ కుఖమున కానందించి తండనాలు పాడు కుక్షింభరుణ రాష్ట్రోద్యమము నడుపుటలేదు. అట్టివారు ఈ నిర్ధాంతమును అంగీకరించుటకు పాల్పడరని నాయుడుగారికి విన్నవించుచున్నాడను.

దొండపాడు, ఆచంట చిన్న వెంకయ్యచౌదరి. గుడివాడ పోస్టు. భూస్వామి.

ఒక రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—గుంటూరు జిల్లా భట్ల వెనుమ్రులోని విజ్ఞానవర్ధన్ భాండాగారమునుండి గ్రామస్థుల కిచ్చిన పాత్రములను, లింగి క్రద్దతో తీసికొనుటకు భాండాగారి కార్యదర్శి పూనుకొనకుండుట, గ్రామమును ప్రతియంటును, పుస్తకములు మిగిలియున్నవి. భాండాగారముయొక్క ఉచ్చనీచడకలకు కార్యదర్శి జవాబువలన నియునురని యెఱుగరు కాబోలు.

డాక్టర్. జె. కె. రావుగారి సుఖప్రదాయని. (1209) శుక్లవస్త్రము, కుసుమరంగము, గుండె జబ్బు, తలపోటు, మేహ, సవాయి మత్సలను పోగొట్టును. రక్తమును శుభ్రపరచి ఎరములకు మెదడుకు బలమును కలుగజేయును. నెలకు సరిపోవు డబ్బు 1-కి నెల రు 5-0-0 మాత్రము. ధన్యంత్రి ఆశ్రమము. 45 బిగ్ స్ట్రీటు, ట్రిప్లి కేనీ, మదరాసు.

ఇట్లు అమృతమునకు విశాలమైన దొడ్డిగలిగి భాగ్యగ నిర్మించబడిన యొక మేడ యిట్లు అమృతమునకు గలదు. దొడ్డు తోటలు మొదలైనవి వేసికొనుట కనుకూలముగనున్నది. (1818) ఇట్లూరు నవాబుపేట బజారు వీధిలో గలదు. "ఓనర్ C/o హిందుపత్రిక, మదరాసు" అని వ్రాయును.

మలయ చందనము

(1251) సెకరంగమునకు కుకారము. మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్రము లేదు. పిడికారి మున్నగు కవచిత్తల పనిలేదు. రుచ్యమైన మామలయచందనము ఎఱుఱు, తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల సెకరంగమును మూడు పూటలలో మానును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్వపార్శ్వనీ, రాజమండ్రి.

బాలురే వీరులు

విజయనగరరాజుల కథలు 0-3-0 చిత్తూరురాజుల కథలు 0-4-0 దిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు 0-4-0 గోల్కొండ నవాబుల కథలు 0-2-0

ఈ చరిత్రలచే మన బాలురు వీరు లగుదురు. 839 మా నేజరు, కలావీవరని, గామనరం, రామచంద్రపురం సోను, గోదావరి జిల్లా

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం. లో స్థాపించబడినది.) చెన్నుపురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మినియూషిఫి, మద్రాసు. (వైశోక్తుకు ఎదురుగా) (1102) బ్రాంలైనును అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకున్న విద్యాధులకున్న విడిసియుండుటకున్న భోజనోపాయములకున్న స్వగృహసౌఖ్యములకున్న తగు ఏర్పాటున్నది. మిడ్డెలో గదులు ఎలక్ట్రిక్ దీపాపాయములు ఆసనాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును. కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ 0-4-0. ప్రతీస్తమయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారు చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతిప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యాధులకు తక్కువ రేట్లు. ఈ హోటలు బర్యా, సిలోను, యూరోపు, ఇండియా, కన్రాజేశములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయుడుగారి ముఖ్యనేటిపెంటులో యున్నది. చార్జీలు నులభముగా నుండును.

కాళియు కి నందవల్సరాది సంచిక

శివారై నిర్ణయముగ నున్నది.

సింగళి సందవల్సరాదును జరిగిన బిరోహాభారసంగ్రహమును, అభ్యాత్మిక, వైదిక, వాంఛిత, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములు లగు వ్యాఖ్యానములును, దర్శనములు లగు మహాజనుల కటములును ఇతరములైన, చిత్రములు మొదలు గలిగి మంచికాళియులపై చక్కగ ముద్రించబడి నిర్ణయముగ నున్నది.

కాళియును గలవును లేని కాళియునన్ని ప్రకారము గలవునో నిర్ణయముగ నున్నది.	మొదట రూ. 3-0-0
అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.	" " 0-8-0
" అర్థసంఖ్యకము	" " 0-12-0
అంతరంగములను గలవునో, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.	" " 1-0-0

అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.

అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.

కాళియు	గలవునో	చూడవలెను
రూ. 1-8-0-0	రూ. 1-8-0-0	రూ. 1-8-0-0

అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.

వివేచన సహితముగా పా. పి. డి.

సావంతుని వనాపది సారసవరిల్లా

అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తస్రవణమును, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.

పాపైలురు. — పి. డి. సావంత్, 44. ఫనసవాడి, నెం. 2 బొంబాయి.

Proprietor: P. D. SAVANT, Farnswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

శ్రీ దాదాబాయి నారోజీగారి స్వరాజ్య మంత్రోప

1288 దేశము, జీవితము. రూ. 0-4-0 భారతీయే కావున, ఏలూరు.

అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.

అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను, అంతరంగములను గలవునో చూడవలెను.

మోసపోకుడు

తుప్పువట్టినందుకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు.

అట్లు తుప్పువట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వాయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాలా మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలుచే కంపెనీలును మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్లు వర్కులవారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండును.

మొదట రూ. 56-0-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—డి. సాల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

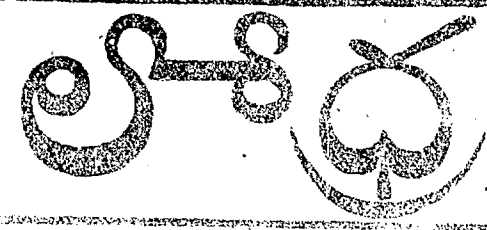
డి. రెలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తెలంగాణ నెం. 558 రు,

మదరాసు

389

కామ్రాజ్ గోరునప్పుడు ఈ ప్రతిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

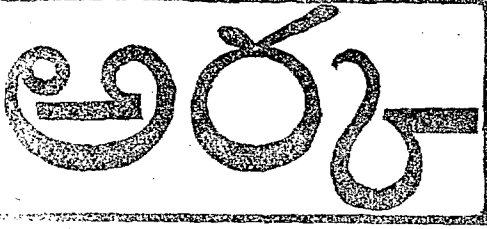
గర్భాశయ గోగవివారికి:— శ్రీ. చంద్ర గుంటురు మురుకుల బహిష్టి కాకుండుట, అశోకబహిష్టి, మెలకానీ గాను, తక్కువగాను పోవుట, కుసుమగోగము, సంతానహిత రక్తహీనత, నులబడ్డము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అంతరంగము నుండు మొదలగు శ్రీమర్మ వ్యాధి లను కుదుర్చును.

నెట్టుబడ్డ రూ. 3-0-0. చిన్నది రూ. 1-10-0

రక్తస్రవణి ప్రావళ్యము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధి కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేదా ప్రణములు, నుభసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తెచ్చును యిచ్చును.

నెట్టుబడ్డ రూ. 3-0-0. చిన్నది రూ. 1-10-0.

చర్మ నివారిణి బుడ్డి 1-8 రూ. 1-0-0

శరీరకుటీరం, ఆయుర్వేద బోధకశాల, పోలీసుకమిషనరు అఫీసు రోడ్డు, ఎగుంబూరు, మద్రాస్. 168 (తాంబి:— 9, బందో వీధి, మద్రాసు.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయచార కస్తూరిమాత్రం నివృత్తనను పరికింపుడు.

(ప్రతి పత్రికమునను అక్షరాలలోని సీసాలు విక్రయించ బడుచున్నవి.)

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగాపూ, మలయపీఠ్, గోవా, ఫీజి, విలేండ్, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును ఉపయోగించుచున్నారు.

సువాభాము "ఒకేయొక లోకామయమాత్ర" కస్తూరి మాత్రం సీసా మియింబు నున్న యెడల, మాటికి కైదులకు నుండును, నీటికింది, మొదలెట్టుకొనుట తప్పిపోవును. శిశువులు, శిశువారిము, అజీర్ణము, భార్యవారము, జ్వరము, మాంద్యము, నులబడ్డము, దగ్గు, గజము నొప్పి బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటిమండి గలగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు వలెక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతము సేవనచే మాతృకముగా పోయి గుణము గలగును.

కైదులలోని నాకవిధములను నునయోగించి కమలగు: కర్మాటక మూలికలనుండియు యోగములను తయారు చేయుచుందురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాను: దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనువాదము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రమున సీసా 4 అల. మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసారి నెప్పించుకొను

టపాల భియ్యోకోకురి రూ. 1-8-0

12. సీసా లొకసారి కొనిన 2-12-0

25. సీసా లొకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్తరోగములకు మావడ్డ అయుర్వేదియ సిద్ధాంతముల దొరకును.

విలాసము:— శ్రీ సీతారాధువనైద్యశాల, మైసూరు